NÜVVAP OKULU YENİ BİNAYA KAVUŞTU

Bu yıl ders yılı başında Şumendeki Nüvvap okulu yeni binasına kavuşuyor. Avrupa istemleri ayarında inşa edilen yeni okul binası Bulgaristan Müslümanlarının kayda değer en büyük mimari abidesi Tombul cami ve eski Nüvvap binasının hemen yakınında bulunmaktadır.

Dört katlı binada dört sınıf odası, bir bilgisayar kabineti, öğretmenler ve yardımcı personel için özel odalar, yemekhane ve tıbbi yardım odası vardır.

Okulda 150 öğrencinin barınacağı yatakhanenin her odasında ikişer üçer yatak, çalışma bürosu, sağlık köşesi, dolaplar ve garderoplar bulunuyor. Yatakhanenin her katında serbest zamanlarında öğrencilerin dinlenme odası bulunmaktadır. Kızların ve oğlanların ayrı kalacakları iki ayrı bölümde 150 kişinin besleneceği yemekhane de bulunacaktır.

Demokrasiye geçiş yıllarında yenibaştan açıldığı günden beri yeni yeni ananelere imza atan öğretmen kolektifi bugün unutulmayan ananeleri ve parlak geleceği olan bir okul olmak gururuyla yaşıyorlar. Bu vesileyle gerek öğretmen kolektifi ve gerekse öğrenciler bu büyük edinimlerinden dolayı Türkiye Diyanet Vakfına ve ellerinden geldiği derecede maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen vatandaşlarımıza minnettarlık duygularını bildirmektedirler. (Özel)

Yeni Ders Yılı Açılırken

OKUDUKÇA...

İsmail A. ÇAVUŞEV

Önümüzdeki günlerde okullar kapılarını açacak. Bu konu okulda öğrencisi olan ebeveynleri ilgilendirdiği gibi bütün topluluğumuzu da ilgilendirmelidir... Çünkü biz halâ okula ve okumaya önem vermeyen bir topluluğuz. Bu konuda birçok büyükler değerli fikirler beyan etmişler. Fakat ben burada büyük fizik bilgini Albert Aynştayn'ın bir fikrini anacağım: "Okuyup öğrenmeye son verdiğin gün ölüme doğru ilk adımı attığın gündür" diyor.

Biz neden okumak, bilmek istemiyoruz sorusu beni yıllar boyu ilgilendirmiştir. Eninde sonunda göçebelikten gelen bir millet oluşumuzla açıklamaya çalıştım bunu. Nedir göçebeler? Bugün buradaysa, yarın tası tarağı toplayıp bir başka yere göçerler. Giderken sınıf odalarını, kara tahtalarını, hocalarını da yanlarına alırlar mı? Hayır! Çünkü böyle, bir gayileleri yoktur. Kondukları yerde kadınlar ateşlerini yakıp akşam çorbalarını pişirirken yaşlı aksakal veya bir saz usatası sazını eline alır, tellerine dokunarak hayatın sevincini, gam ve kasavetini dile getirir. Bu esnada etrafını saran çocuklar onun söylediklerini duyar, dinlerler. Aralarında bir iki yetenekli varsa, onlar da bir. gün sazlarını alırlar ellerine ve dedelerinin ananesini sürdürürler...

Bu demek değildir ki, bizim insanımız kör cahil kalmıştır. Hayır. Aralarından pek çok alimler yetişmiş, dünya kültür ve uygarlığına katkıda bulunmuşlardır. Fakat bu istisnalar genel durumu bir türlü değiştir/e/memiştir. Halâ hatırlarım. Yakın geçmişte bir öğretmen arkadaşımız vardı. "Bizim karı o romanı okudu, bana anlatıverdi. Ben biliyorum..." der, geçerdi. Zahmet etmezdi okumaya.

İsterseniz daha yakından bir örnek vereyim. Koca geçenlerde büyüklerimizden birine: «Yazını yayınladık, ne diyeceksiniz.?» diye sorucu oldum. Cevabı: «Son sayıda mı?» oldu. Oysa yazısı birkaç sayı önce yayınlanmıştı.

Müslüman topluluğumuzun aydın kişileri olarak günü gününe ilimle haşır neşir olacağımız yerde bu gamsızlık, aldırmazlık neden? Öyle kişiler tanıyorum ki, lise, yarı yüksek veya yüksek öğrenimlerini tamamladıktan sonra artık herşeyleri öğrendim. Sınavlarımı verdim ya" diyerek kitapları bir yana atıyor, bir daha üzerlerine bile bakmıyor. Okullarda ana dili okunduğu yıllarda bir başka öğretmen benden bir sözlük rica etmişti. Kendisine bir okul sözlüğü verdim. Beş yıl sonra sözlüğü bana çevirirken ne dedi bilir misiniz? "Bu sözlük bana çok iş yaptı!.." Düşünebiliyor musunuz bu öğretmeni?

İslâmi öğrenim görmüş gençlerimizden bazıları da okullarımızda öğrendikleri birkaç dua ile günde beş rekât namazı kıldırdıkları için ne kadar da memnunlar! İmamlarımız, hattâ müftülerimiz arasında yıllarca bir kitap açıp okumamış ne kadar insanımız var! Haydi, kitabı bir yana bırakalım. Ya ellerine verdiğimiz, nice göznuru dökerek ortaya koyduğumuz şu dergimizi bile açıp okumak zahmetine katlanmayanlar var.

Böylece yerimizde durup kalıyoruz. Biz dururken başkaları yanımızdan geçip gidiyor. Ve unutmayalım ki, hiç birisi de arkasına dönüp: "Acaba Mehmet geliyor mu?" diye bakmıyor. Bizden ilgilenmiyor. İlgilenmeyecek de. Görmek bile istemeyecektir. Çünkü onun bakışları geleceğe yönelmiş olup bakınmaya vakti yoktur. Eğer bizi görmesini istiyorsak, onlardan beş on adım önde koşmalıyız! Ta ki, ensemizi görsünler, kimler olduğumuzu merak etsinler, bilsinler!

Devamı 17. sayfada

Öğrencilerimiz Bursa ve

Bulgaristan Başmüftülüğü ve Balkanlar Kültür ve Yardımlaşma Derneği'nin organize ettiği büyük proje kapsamında Bulgaristan'ın 14 farklı bölgesinden Bursa'ya gelen 120 öğrenci, "Biz Kardeşiz", sloganı ile Bursa'yı geziyor. 3 haftalık proje çerçevesinde çocuklar kültür eğitimi alarak Bursa'nın tarihi mekanlarını ziyaret ediyor.

Öğrencilerin misafir edilmesi konusunda desteğini esirgemeyen AK Parti Bursa Milletvekili ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Bulgaristanla Dostluk Grubu Başkanı Mustafa Öztürk, Bulgaristan'dan gelen 120 öğrenciyle beraber Tarihi Hünkar Köşkü'nde yemekte buluştu. Kendi de Bulgaristan göçmeni olan Öztürk, öğrencilerle uzun uzun sohbet etti. Bulgaristan ile Türkiye arasındaki kardeşliği güçlendirmeyi ve kardeşlik köprüsü kurmayı hedeflediklerini ifade etti.

...İstanbulda

İstanbul - Emniyettepede yapılan Kur'ân kursunda bulunan 22 öğrencimizin kursu başarıyla bitirdikleri anlaşıldı.

Kursun düzenlenmesinde emeği geçen Emniyettepe Kuran Kursu yöneticisi Mustafa Çelik Hocaya ve Muammer Ayan Bey'e teşekkürlerimizi bildiriyoruz.

MAZLUMUN SESİ OLMAK

Dr. Muhlis AKAR

Müslümanlar haklının, mazlumun yanında; haksızın, zalimin ise karşısında yer almalıdırlar. Kalplerinde zalimlere karşı en küçük bir temayül göstermenin bile azap sebebi olduğunu bilmeli, zulme ve haksızlığa karşı sürekli dayanışma içerisinde olmalıdırlar.

Zulüm, sözlükte insanların hakkını eksiltmek, hakkını vermemek, kendi hak alanının dışına çıkıp başkasını zarara sokmak, rızasını almadan birinin mülkü üzerinde tasarrufta bulunmak, haksız ve adaletsiz uygulamalarda bulunmak, insan haklarını, kul haklarını, hatta tüm mahlukatın hakkını ihlal etmek gibi anlamlarda kullanılır. Zulmü icra edene zalim, zulme maruz kalanlara ise mazlum denir.

Zulüm Kur'an'da yasaklanmış, Allah'ın zalimleri sevmediği (Âl-i İmran, 3/57, 140; Şura, 42/40.), zalimlerin asla felaha eremeyecekleri, haksızlıkla (zulümle) yetimlerin mallarını yiyenlerin karınlarına ateş doldurdukları (Nisa, 4/10.), meşru sınırlar dışına çıkarak ve zulmederek birbirinin mallarını yiyenlerin cehennem ateşine atılacakları (Nisa, 4/10.) vb. vurgulanarak insanların zulümden vazgeçmeleri istenmiştir. Bir kutsi hadiste Yüce Allah; "Ey kullarım! Ben zulmü kendime haram kıldım ve onu sizin aranızda da yasakladım; sakın bir birinize zulmetmeyin!" (Müsned, V, 160; Müslim, Birr, 55.) buyurarak kullarının zulmün her çeşidinden uzak durmalarını istemiştir.

Hz. Peygamber ise; "Sakın zulmetmeyin ve kendinize zulmedilmesine de müsaade etmeyin." (Müs- ned, V, 72.) buyurarak ümmetini zalim olmaktan sakındırdığı gibi mazlum olmaktan ve zulme karşı sessiz ve tarafsız kalmaktan da sakındırmıştır. Kendisi de dualarında "Allah'ım! Fakirlikten, kıtlıktan, zillete düşmekten, zulmetmekten ve zulme uğramaktan sana sığınırım." şeklinde sürekli dua etmiş, sahabe-i kirama da böyle dua etmelerini tavsiye etmiştir.

Sevgili Peygamberimizin gençliğinde de, haksızlık ve zulme maruz kalanların haklarını korumak ve mazlumlarla dayanışma içerisinde olmak amacıyla kurulmuş olan "hılfu'l-fudûl" cemiyetine (Erdemliler Teşkilatı) üye olması, hatta peygamberlik geldikten sonra da o teşkilatı övmesi ve: "Ben ona İslam devrinde bile çağrılsam icabet ederdim." demesi; zalimin karşısında, mazlumun yanında yer almanın ve bu amaçla müesseseler oluşturmanın Müslümanlar için ne denli önemli bir görev olduğunu göstermektedir.

Esasen 'bütün peygamberlerin tevhit mücadelesi insanları her türlü baskı ve zulümden kurtarma mücadelesidir' denilebilir. Zira peygamberlere ilk karşı çıkanlar o toplumun içindeki zalimler, peygamberlere ilk inanan ve onların yanında yer alanlar ise mazlumlar olmuştur. Hz. İbrahim (a.s.)'in karşısına Nemrut, Hz. Musa (a.s.),'nın karşısına Firavun ve Haman, Hz. Muhammed (s.a.s.)'in karşısına Ebu Lehep ve Ebu Cehil gibi zulmün ve zalimliğin elebaşları çıkmış, peygamberler ise hep- mazlumların yanında yer almak suretiyle zalimlerle mücadele etmişlerdir.

Müslümanlar da haklının, mazlumun yanında; haksızın, zalimin ise karşısında yer almalıdırlar. Kalp lerinde zalimlere karşı en küçük bir temayül göstermenin bile azap sebebi olduğunu bilmeli (Hud, 11/113.), zulme ve haksızlığa karşı sürekli dayanışma içerisinde olmalıdırlar. Zira Yüce Rabbimiz, "(Müminler o kimselerdir ki,) Bir saldırıya (haksızlığa) uğradıkları zaman, aralarında birbirleriyle yardımlaşırlar." (Şura, 42/39.) buyurmakta; diğer bir ayet-i kerimesinde de; "Size ne oluyor ki, Allah yolunda ve: "Ey Rabbimiz! Bizleri halkı zalim olan şu memleketten çıkar, katından bize bir dost ver, bize katından bir yardımcı ver." diye yalvarıp duran zayıf ve zavallı erkekler, kadınlar ve çocukların uğrunda savaşmıyorsunuz?" (Nisa, 4/75.) buyurarak, gerektiğinde mümin kullarının zulmedenlere karşı mazlumların haklarını korumak, zulmü engelleyip adaleti hâkim kılmak için meşru/hukuki ölçüler içerisinde her türlü mücadeleye başvurmalarını ve bu konuda dayanışma içerisinde olmalarını istemektedir.

İSLÂM TARİHİNDE HABEŞİSTAN TECRÜBESİNİN BUGÜNKÜ ANLAMI

Prof. Dr. Şinasi GÜNDÜZ

Hz. Peygamberin yaşamında farklı inanç bağlılarıyla bir arada yaşama tecrübesi açısından genellikle Medine döneminin ilk yıllarında yürürlüğe konulan ve Medine Vesikası diye adlandırılan belge akla gelir. Hz. Peygamberin inisiyatifi altında hazırlanan bu belgede Müslümanların Yahudiler ve antlaşmaya taraf olan diğer gayri-Müslimlerle birlikte yaşaması konusunda temel kaideler ortaya konulur. Buna göre başta savunma ve hukuki sorumluluklar olmak üzere bir arada yaşamaya ortak değerler esas alınır. Antlaşmaya taraf olan her bir grup birbirinin yaşam, mal-mülk, inanç, aile ve benzeri değerlerine saygı çerçevesinde bir birliktelik oluşturur. Antlaşma çok uzun soluklu olmaz; zira antlaşmanın ana taraflarından Yahudi kabileleri ardı ardına antlaşmaya aykırı davranışlar içine girerler ve bir zaman sonra antlaşma işlevsiz hale gelir.

Kuşkusuz bu antlaşma İslam tarih tecrübesinde ortaya çıkan önemli bir belgedir. Ancak ondan çok daha önce Müslümanların henüz Mekke döneminde gerçekleştirdikleri bir diğer önemli tecrübe vardır. Mekke döneminde iki önemli hicret olayına da konu olan Habeşistan tecrübesi bağlamı açısından da Medine'deki tecrübeden farklıdır ve bugün dünya genelinde yaşamakta olan Müslümanlar için önemli bir referans konumundadır.

Tarihsel verilere göre Habeşistan hicreti 614-615 yıllarında gerçekleşmiş ve Risaletin beşinci yılında I. Habeşistan hicretine 15 Müslüman katılmıştır. Hicret eden bu Müslümanlar bir müddet sonra geri dönmüşler; ancak Mekke'de yine baskı ve takibata maruz kalınca yaklaşık bir yıl sonra Habeşistan'a ikinci bir hicret söz konusu olmuştur. Bu defa hicrete katılanların sayısı 100'ün üzerindedir. Anlatılara göre hicret eden Müslümanlardan bir kısmı Medine'ye hicret öncesi geri dönmüş ve büyük kısmı ise Medine döneminde Hz. Peygambere katılmışlardır. Bu arada Habeşistan'a hicret edenlerden iki kişinin orada Hıristiyan olduğu da anlatılır. Habeşistan'a hicret edenler aracılığıyla Habeşistan'a İslam mesajı götürülmüş, Habeşistan'da yaşamlarını sürdüren Müslümanların faaliyetleriyle Habeşistan'da -Necaşi de dâhil- birçok kişi sonradan Müslüman olmuştur.

> Günümüzden hareketle Habeşistan tecrübesine baktığımızda günümüz çok kültürlü/kimlikli toplumsal yapısında bu tecrübenin önemli bir örneklik teşkil ettiğini söyleyebiliriz.

Hz. Peygamberin Mekke'de Müslümanlara yapılan yoğun baskı ve şiddet ortamında Suriye, Yemen ve benzeri bölgeler yerine hicret edilecek mekân olan Habeşistan'ı seçmesi ilginçtir. Kuşkusuz bu seçimde Habeşistan'da söz konusu olan siyasal yönetime yönelik Hz. Peygamberin olumlu yaklaşımının etkisi vardır. Hz. Peygamber, Müslümanlara, „Şayet isterseniz ve yapabilirseniz Habeşistan'a sığının. Zira orada ülkesinde kimseye zulmedilmeyen bir hükümdar işbaşındadır. Orası bir doğruluk ve hakikat ülkesidir. Allah işlerde bir kolaylık verene kadar orada oturup kalın" demiştir. Hz. Peygamber Habeşistan yönetiminin adalete ve özgürlüğe verdiği değerin farkındadır ve buraya sığınan Müslümanların himaye göreceğinden emindir. Nitekim Habeşistan'a göç eden Müslümanlar Habeşistan yönetimince koruma altına alınmış ve özgürlükleri de garanti edilmiştir. Bunun karşılığında göç eden Müslümanlar bu yeni merkezde sosyal ve siyasal yapıya sahip oldukları değerlerle olumlu katkıda bulunmuşlar; sosyo-kültürel açıdan toplumsal işleyişe ayak uydurmuşlardır.

17. sayfada devam ediyor

HAKKIMI HELÂL ETMİYORUM

"….Ne bunu bize yapanlara, ne de bugün başlarını kendiliğinden açan müslüman kızlarıma…!"

İsmail daha 8-9 yaşlarında bir çocuktu. Bir gün evinin önündeki bahçede oynarken, annesi korkmuş bir halde yanına geldi ve şöyle dedi: "Oğlum, komisiya geliyormuş, ben içeriye gireyim, sen de burada oyna, eğer birileri beni soracak olursa, annem evde yok dersin…"

O yıllar sosializmin enazgın yıllarındandı. Köylerde parti uyeleri bir araya gelip araştırma ekibi (komisiya) kurarlardı. Sokak sokak gezip nerde kapalı bir kadın, takkeli bir erkek varsa saldırırlardı. Bazen de evlere girip şalvar, ferece toplarlardı.

İşte öyle bir gündü o gün.

Küçük İsmailin annesi eve girip arkasından kapıyı kilitledi. İsmail ise bahçede oynamaya devam etti. Aşağıyükarı bir saat sonra sokağın başında komisyalılar gözüktü. Ellerinde müslüman kıyafetleri ile dolu iki bohça vardı. Beraberlerinde bir silahlı militsioner de vardı…

Ne gariptir ki, gelenler hepsi o köyün insanları idi.Yalnız bir iki yabancı vardı..!

İsmailin oynadığı bahçeye gelince yanında topladıkları ferece, şalvarlar ve takkeleri bir kenarda boşaltıp kibrit veya çakmak aramaya başladılar. Her halde yanlarında yoktu ki, İsmaile dönüp: "Annen nerede, çocuk?", diye sordular. İsmail korkmuş bir halde ve anneciğinin dediklerini unutarak: "Annem evde…", diye mırıldandı.

Olmaz olaydı, demez olaydı. Hani annesine söz vermişti..?!

Başlarındaki şişman adam, evin kapısına gelerek vurmaya başladı ve: "Çık, evde olduğunu biliyoruz;" diye bağırmaya başladı.

Bir süre sonra İsmailin annesi ister istemez kapıyı açtı. Başında beyaz yazmalı – çomrası vardı. Onu görünce adam çılgına döndü ve kadını başından tutup 4-5 basamaklı merdivenden aşağı sürüklemeye başladı. Herkesin önüne getirdikten sonra örtüsünü başından çıkarıp diğer elbiselerin yanına attı, sonra da kadına dönerek: "Git şimdi bir kibrit getir de ısınalım biraz;" dedi.

Annesi ağlayarak içeriye girerken İsmail de korkmuş bir halde ağlıyordu.

Suçlu mu idi İsmail, annesine verdiği sözü unuttu diye?! Hayır, değildi. Tabii ki, o günkü zihniyet suçlu idi… Lakin o, bu günleri hiçbir zaman unutmayacaktı. Yıllar sonra annesinin yanında yaşanan olayı hatırlatınca, annesi bir daha yaşırırcasına ve ağlayarak: "Hakkımı helal etmiyorum oğlum, ne bunu bize yapanlara, ne de bugün başlarını kendiliğinden açan müslüman kızlarıma;"

Ve bitirirken şu özlü sözü hatırlayalım: "Tarihi gerçekleri unutanlar, gelecekte de aynı şeyleri yaşamaya mahkümdurlar."

Cemal HATİP

İslâm büyüklerine göre

TEKFİR AFETİ

Dr. M

Bazı düşünce ve fetva kurumlarına yönelik bir şikâyet vardır. Şikâyetin konusu, bu kurumların, Allah'tan başka ilâh olmadığına ve Hz. Muhammed'in Allah'ın elçisi olduğuna şehâdet eden ehl-i kıbleden muhalif grupları tekfir etmede aceleci davranmasıdır.

Eski ve modern İslâm kültürümüz incelendiğinde tekfir probleminin ne kadar eski olduğu görülür... Aynı şekilde tekfir etmede aceleci davranmaya yönelik şikâyetlerin ve muhalifleri tekfir etmede ne kadar aşırıya gidildiğinin eski olduğu da...

Huccetü'l-İslâm Ebu Muhammed Gazali de (H. 450-505 – M. 1058-1111) kendi yaşadığı dönemde bu meseleden söz etmiştir. Eşarilerin önde gelen imamlarından biri olan Gazali, bazı İslâmî grupların, diğer grupları tekfir etmeye olan eğilimlerine dikkat çekerek şöyle diyor:

"Bazı gruplar, tekfirde öylesine aşırıya gidiyorlar ve öylesine mutaassıp davranıyorlar ki, bazı taifeler kendi grubunun dışındaki diğer bütün grupları tekfir etme noktasına ulaşıyorlar... Çünkü bütün gruplar muhaliflerini tekfir ediyorlar ve onların Hz. Peygamberi yalanladıklarını söylüyorlar.

Örneğin Hanbelî olan, Allah'ın arşa istiva ettiği meselesinde Hz. Peygamberi yalanladığını iddia ederek Eşarî olanı tekfir ediyor. Eşarî olan da Hanbeli olanın müşebbih olduğunu (yani Allah'ı mahlûkata benzettiğini) ve dolayısıyla Allah'ın hiçbir şeye benzemediğini haber veren Hz. Peygamberi yalanladığını iddia ederek Hanbelî'yi tekfir ediyor. Yine Eşarî olan, Allah'ın görüleceği meselesinde, aynı şekilde ilim, kudret gibi sıfatların O'na nispet edilmesi meselesinde Mutezile'nin Hz. Peygamberi yalanladığını iddia ederek onları tekfir ediyor. Mutezile ise bu sıfatların Allah'a nispet edilmesinin, tevhid konusunda Hz. Peygamberi yalanlamak olduğunu iddia ederek Eşarileri tekfir ediyor."

Gazali, muhalifleri tekfir etme konusundaki bu "aşırılıkları ve taassupları" gözler önüne serdikten sonra, sadece bir grubun bütün doğrulara sahip olduğunu reddettiğini açıklıyor. Şöyle diyor:

"İnsafla (doğru ve adil bir şekilde) değerlendirildiğinde, hakkı (doğruyu) sadece bir görüşe özgü kılanların, küfre (kâfirliğe) ve çelişkiye daha yakın oldukları anlaşılır... Yolları farklı olsa da, 'lâ ilâhe illallah Muhammedun resulullah' sözüne sadakatle bağlı kaldıkları ve bu sözü bozacak bir şey yapmadıkları sürece diğer grupları tekfir etmekten ve ehl-i İslâm'a dil uzatmaktan kaçınmak gerekir. Sadece cehaletin hükmü altındaki kişiler, tekfir etmede aceleci davranma yoluna giderler..."

Gazali, Hz. Peygamberi yalanlamak ile –ki bu küfürdür (kafirliktir)- O'nun sözlerini tevil etmeyi (yorumlamayı) birbirinden ayırıyor. Hz. Peygamberin sözlerini Tevil edenler –biz onlardan farklı düşünsek bile- O'nu yalanlıyor değillerdir.

Gazali bu duruma Mutezile'yi ve Müşebbihe'yi örnek göstererek şöyle diyor: "Aralarındaki bütün farklılığa rağmen Mutezile ve Müşebbihe grupları Hz. Peygamberi tasdik ediyorlar (doğruluyorlar)... Ancak tevillerinde hata ediyorlar ki bu da içtihat alanına giriyor. Bu durumda onları tekfir etmek men edilmiştir ve bunun delili de şudur: Nass ile sadece Hz. Peygamberi yalanlayanın tekfir edileceği sabittir. Bu kimseler

zaten Hz. Peygamberi yalanlamıyorlar; tevilde hata etmenin tekfir etmeyi gerektirdiği ise bizim için sabit değildir; bunun için mutlaka bir delil gerekir. Dolayısıyla "lâ ilâhe illallah" dedikleri için kesin olarak bu kimselerin masum oldukları (yani tekfir edilemeyecekleri) sonucuna varılır. Bu durumlarının ortadan kaldırılması ise ancak kesin bir delile dayanarak mümkün olur..."

Gazali, kesin bir delil olmadan, aceleci bir şekilde tevil etme yoluna gidenlerin tekfir edilmelerinin hata olduğundan da bahsediyor. Bu hususta şöyle diyor: "Bazı kimseler, kesin bir delil olmadan, zanna dayanarak (nassları) tevil etmede pek aceleci davranıyorlar. Ancak her durumda bu kimselerin tekfir edilmesi için acele edilmesi de gerekmiyor. Aksine bu kimselerin durumlarına bakılır; eğer tevili inanç esaslarıyla ilgili olmayan bir mesele hakkındaysa tekfir edilmezler."

Sonra Gazali, tekfirin söz konusu olacağı inanç esasları ile tekfirin söz konusu olmayacağı fer'i meseleleri birbirinden ayıracak bir kural koyuyor: "Görüşler iki kısımdır; kısımlardan biri inanç esasları ile ilgilidir, diğeri ise fer'i meselelerle ilgilidir. İman esasları üçtür: Allah'a iman, Peygamberine iman ve ahiret gününe iman. Bunların dışındakiler fer'i meselelerdir. Fer'i meselelerde aslen tekfir yoktur; ancak bunun bir istisnası bulunuyor. Bu istisna, tevatür yoluyla Hz. Peygamberden geldiği bilinen dinî bir esasın inkar edilmesidir."

Huccetü'l-İslâm Gazali bu nefis sözlerini, "lâ ilâhe illallah Muhammedun resulullah" diyenleri tekfir etmekten sakındırarak bitiriyor. Şöyle diyor: "Bir yol bulunabildiği müddetçe tekfirden kaçınmak zorunludur. Kıbleye yönelerek namaz kılan ve açık bir şekilde "lâ ilâhe illallah Muhammedun resulullah" diyenlerin kanlarını ve mallarını helal görmek hatadır. Bin kafiri serbest bırakmakta hata etmek, dökülmesi men edilmiş bir Müslüman'ın kanını dökmekte hata etmekten daha hafiftir."

Evet, Gazali'nin bu sözleri, tekfir afetine geçit vermemek için okunup incelenmesi ve şerh edilmesi gereken sözlerdir.

Vefatının 900-cü yılında

BÜYÜK MÜTEFEKKİR GAZALİ

Gazâlî, hayatını Kur'an ahlakında derinleşmeye ve İslam ahlakının güzelliklerini insanlara anlatmaya adamış büyük bir İslam âlimidir. Bu sebeple ilmî ve dini konularda geniş bilgi sahibi olmaya çaba göstermiştir. Gazâlî bir çok mütefekkir gibi hem İslam dünyasında hem de Batı'da, farklı değerlendirmelere konu olmuş sürekli gündemde olan mütefekkirlerden biridir.

O, İslami hassasiyeti yüksek olan bir düşünür, ama aynı zamanda eleştirmen bir düşünürdür. Bunlarla beraber bir aksiyon adamıdır. Sadece spekülatif düşünce peşinde koşan bir bilgin değildir. Bazı değerlendirmelere göre O, "Hüccetul-İslam", "Müceddid" ve "İmam" gibi övücü ve yüceltici lakaplarla anılmıştır.

İmam Gazâlî, kelamcıların Eşari kelamcısı, fukahanın Şafii fakihi, önde gelen mutasavvıf bir sufi, felsefecilerin de filozof olarak görmek istediği İslam düşünce tarihinin en renkli simalarından birisidir. Aslında her düşünür gibi Gazâlî'yi de kendi çağı içerisinde değerlendirmek gerekir. Onun bu şekilde sahiplenilmek istenmesinin haklı sebebi, çok sayıda ölümsüz esere imza atması, hayatının değişik dönemlerinde yazdığı eserlerin çeşitliliği ve muhtevasının zengin olmasıdır.

Dinî ilimler alanında yeni bir diriliş ve canlanmayı (ihya) hedefleyerek başta İhya ve Kimya olmak üzere çok sayıda ölümsüz esere imza atan Gazâlî, din alanında ilim kadar amele de önem veren, bilgi kadar ahlak ve ruh terbiyesini de önceleyen bir anlayışı benimsemiştir.

HÜCCET-ÜL-İSLÂM İMÂM-I GAZÂLÎNİN

EYYÜHELVELED (EY OĞUL) KİTABINDAN

Allahü teâlânın lutf-u ihsânı ile lâtin harfleri ile basılması nasip olan (Ey Oğul) ismi ile meşhûr ilmihâl kitabı ilk olarak Süleymân bin Cezâ' hazretleri tarafından 960 [m. 1552] senesinde türkçe te'lîf edilmiştir.

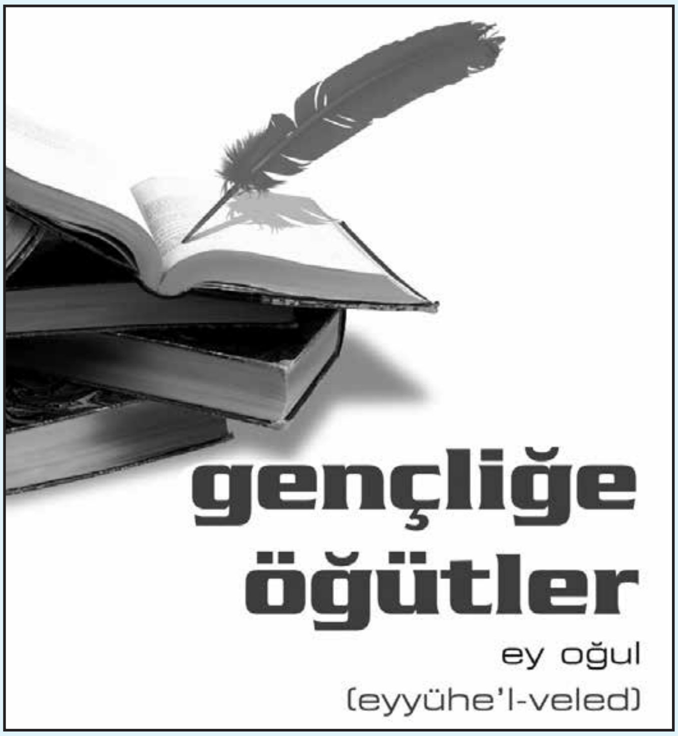

Herhangi bir kimse, herhangi bir yerde, herhangi bir zamanda, herhangi bir kimseye, herhangi bir şeyden dolayı, herhangi bir sûrette hamd eder, onu medhederse, bu hamdlerin hepsi, Allahü teâlâya mahsûstur. Çünkü, herşeyi yaratan, terbiye eden, yetiştiren, her iyiliği yaptıran, gönderen hep Odur. Kuvvet, kudret sahibi yalnız Odur.

Bütün duâlar ve iyilikler, Onun Peygamberi ve sevgilisi olan Muhammed aleyhisselâma ve Ona yakın ve sevgili olanların ve Eshâbının hepsine olsun.

Büyük İmâm, insanlığın büyük önderi, müslümanların haklı ve doğru olduklarını gösteren senetleri, Muhammed Gazâlî (Allahü teâlâ ona bol bol rahmet eylesin) hazretleri hicretin 450. yılında Tus şehrinde doğdu ve 505 [m. 1111] de orada vefât etti. Kendisine senelerce hizmet edip tâm ilim öğrenen talebesinden birisi, kendi kendine düşünüp; senelerce zahmet çekip çok şey öğrendim. Bu kadar çok ilimden bana en lüzûmlu ve faydalısı acaba hangisidir? Âhirette imdâdıma yetişecek, mezarda dünya dostlarım beni yalnız bırakıp gittikleri zaman, bana arkadaş olacak, mezardan kalkınca, ananın evladından, kardeşin kardeşinden, dünyadaki dostların birbirlerinden kaçıp, herkes başının çâresini aradığı vakit beni kurtaracak olan acaba hangisidir? Dünyada, âhirette faydası olmayan acaba hangileridir? Bilsem de bunlardan uzaklaşsam. Çünkü, Peygamberimiz: "Faydasız ilmi öğrenmekten ve Allahü teâlâdan korkmayan kalbden ve dünyaya doymayan nefsten ve Allah için ağlamayan gözden ve kabûle lâyık olmayan duâdan Allahü teâlâ bizi korusun" buyurmuştur, diye uzun zaman düşündükten sonra, anlamak için hocası olan Hüccet-ül-İslâm İmâm-ı Gazâlîye (Allahü teâlâ, onun kabrini nûr ile doldursun) mektûb yazdı ve bununla berâber birkaç zaman hayrlı duâ etmesini yalvardı ve bu suâlin cevabı, her ne kadar "İhyâ-ül-ulûm", "Kimyâyı saadet", "Tefsîrler", "Hadis-i Erba'in" ve "Minhâc" gibi kitaplarınızda yazılı ise de, bana kısa, açık ve faydalı cevap veriniz de, her sabah okuyup ona göre hareket edeyim, dedi.

Hüccet-ül-islâm İmâm-ı Gazâlî, şu cevabı yazıp gönderdi:

1 - Ey sevgili oğlum ve sâdık dostum! Allahü teâlâ, sana uzun uzun ömürler verip, ömrünü ibâdet ile ve Onun gösterdiği yolda gitmek ile geçirmek nasip eylesin! Bütün nasihatlar Peygamberimiz Muhammed sallallahü aleyhi ve sellemden alınmıştır. Ondan gelmeyen nasihatlar fayda vermez. Dünyaya yayılmış olan bu nasihatlardan, birisini bile almadın ise, senelerce yanımda niçin kaldın ve niçin okudun?

2 - Peygamberimizin dünyaya yayılan nasihatlarından biri şudur:

"Allahü Teâlânın, bir kuluna rahmet etmeyeceğine, ona gazâb ve azâb edeceğine alâmet, dünyaya ve âhirete faydası olmayan şeylerle meşgûl olması, zamanlarını lüzûmsuz şeylerle öldürmesidir. Bir kimsenin ömründen bir saati, Allahü teâlânın beğenmediği bir şeyde geçerse, ne kadar çok pişman olsa, üzülse yeridir. Bir kimse kırk yaşını geçtiği hâlde onun hayırlı işleri, yâni sevapları, kötü işlerinden, yâni günahlarından ziyâde olmadı ise Cehenneme hazırlansın).

3 - Bu hadis-i şerifin mânasını iyi anlayanlara, bu nasihat yetişir.

4 - Nasihat vermek kolaydır. Nasihat kabûl etmek güçtür. Çünkü, nefslerine uyanlara, dünya zevklerinin peşinde koşanlara, nasihat acı gelir, haramlar ise tatlı gelir. Bunun için, Allahü

teâlâ, Kur'an-ı kerimde, meâlen "Kâfirlerle harbediniz! Harp, size, acı ve sıkıntılı gelir. Size zor gelen şeyler, yâni Allahü Teâlânın emirleri, sizin için hayırlıdır, iyidir. Size iyi gelen, sevdiğiniz şeyler, yâni haramlar, size zararlıdır, fenadır. Hayırlı olanları Allahü Teâlâ biliyor, siz bilmiyorsunuz" buyurdu.

Hele senin gibi, ilim ismi verilen ve ilim şekline sokulan, lüzûmsuz şeyleri öğrenenlere ve ilmi, dünyada ve âhırette kendine ve insanlara faydalı olmak için değil, herkese büyüklük satmak için ve yalnız dünyalık kazanmak için okuyup, âhıretlerini düşünmeyenlere nasihat te'sîr etmez. Amelsiz ilim, insanı kurtarır zannediyorsun ve ilim sahibi olunca, amel etmeden kurtuluruz sanıyorsun. Bu hâlinize çok şaşılır. Çünkü ilmi olan kimsenin, amelsiz kuru ilmin kıyamette kendine zarar vereceğini, bilmiyordum, diye özür ve bahane yapamayacağını bilmesi lâzımdır.

Peygamberimizin şu hadis-i şerifini de işitmediniz mi? Buyuruyor ki, "Kıyâmet günü azâbların en şiddetlisi, elbette, ilminin faydasını görmeyen âlime olacaktır". Büyüklerden biri, Cüneyd-i Bağdâdîyi, rü'yâda görüp ne hâlde olduğunu sorunca, Cüneyd buyurdu ki, "O kadar sözlerim, keşf ve işaretlerim, yâni zâhirî ve bâtınî bilgilerim hep harap oldu, tükendi; yalnız bir gece kıldığım iki rekât namaz imdâdıma yetişti".

5 - Ameli, ibâdeti elden bırakma! Kalbe âid hâlleri ve bilgileri unutma! Yâni hareketlerin ilme, hâllerin de tasavvufa uygun olsun!

İyi bil ki, amelsiz ilim, insanı kurtaramaz. Bunu sana bir misâl ile anlatayım: Bir kimse, dağda bir aslana rastlasa, yanında tüfeği ve kılıcı bulunsa ve bunları kullanmasını iyi bilse ve ne kadar cesur olursa olsun, bu âletleri kullanmadıkça aslandan kurtulabilir mi? Sen de bilirsin ki, kurtulamaz. İşte bunun gibi bir kimse ne kadar ilim sahibi olursa olsun, bildiğine göre hareket etmezse, ilminin faydası olmaz. Diğer bir misâl: "Bir tabîb hastalansa, hastalığını teşhis edip ilâcını da bilse ve bu ilâc hakîkaten o hastalığa çok iyi gelse, ilâcı kullanmadıkça, yalnız bilgisinin onu iyi edemeyeceğini pekâlâ bilirsin. Şairin dediği gibi:

Binlerce litre ilâc yapsan,
Faydası olmaz içmedikçe.

Bir insan ne kadar ilim edinse, ne kadar kitap okusa, bildiklerini yapmadıkça faydası olmaz.

6 - Allahü Teâlânın emrettiği, beğendiği iyi şeyleri yaparak onun merhametini kazanmaz isen, rahmetine kavuşamazsın. Bir âyet-i kerimede meâlen, "İnsan yalnız çalışmakla ve ibâdet yapmakla saadete kavuşur" buyruldu. Bu âyet-i kerime, sonra başka âyet ile değiştirildi, diyen olursa; böyle söyleyen değişsin, yıkılsın. Eğer bu âyet değiştirildi dersen, diğer âyetlere ne diyeceksin? Bir âyet-i kerimede meâlen: "Allahın rahmetine kavuşmak isteyenler, emirlerini yapsınlar" buyruldu. Aşağıdaki âyet-i kerimelerde meâlen:

Dünyada yapılanların karşılıklarını göreceklerdir

İman edip, ibâdet yapanlar ve haramlardan kaçanlar, elbette Cennetlere girecek, nîmetlere kavuşacaklardır.

Cennet yalnız îman edip, ibâdet edenler içindir.

Allahü Teâlâya ve Onun Peygamberlerine itaat edenler, âhirette Peygamberlere ve sıddîklara ve şehitlere ve sâlihlere verilen nîmetlere ortak olacaklardır deniliyor.

Peygamberimiz bir hadis-i şerifte: "Müslümanlık beş şey üzerine kurulmuştur: Birincisi, Allahü teâlâya ve Muhammed aleyhisselâmın Onun Peygamberi olduğuna inanmak, ikincisi her gün beş vakit namaz kılmak, üçüncüsü, senede bir kere malının kırkta birini müslüman olan fakirlere zekât vermek, dördüncüsü, Ramazan-ı şerif ayında her gün oruç tutmak, beşincisi, Mekke-i mükerremeye giderek, ömründe bir kere hac etmek" ve bir başka hadis-i şerifte, "Îman, altı şeye kalp ile inanmak ve inandığını dili ile söylemek ve Allahü Teâlânın emirlerini beğenmektir" buyurdu. İnanmakla ve söylemekle îman hâsıl oluyor, ibâdet etmekle kemâle gelip cilâlanıyor. Ehl-i sünnetin reîsi, dîn-i islâmın en büyük âlimi imam-ı a'zam Ebû Hanîfe vasiyetnâmesinde buyuruyor ki: "Îman, dil ile söylemek ve kalb ile inanmaktır". Amelin lâzım olduğunu gösteren daha sayabildiğin kadar vesikalar vardır.

Fakat ne yapayım ki, sen uykudasın! Eğer bu sözümden: "Şu hâlde insanlar amelleri için Cennete girecek, Allahü teâlânın rahmetiyle, ihsâniyle girmeyecekmiş" dersen, sözlerimi anlamamış olursun. Demek istiyorum ki, insan Allahın lutfü, ihsânı ile Cennete girecektir. Fakat itaat ve ibâdet yaparak rahmete kavuşmaya hazırlanmaz ve lâyık olmazsa Allahın lutfü ve rahmeti ona gelmez.

Nitekim bir âyet-i kerimede meâlen, "Rahmetim, muhsinler için, yâni emirlerimi kabûl edip yapanlar içindir" buyruldu. Allahü Teâlânın rahmeti yetişmezse, kimse Cennete giremez. Cennete yalnız îman ile girilecektir, denilirse, evet öyledir, lâkin birçok tehlikeleri atlattıktan sonra girilecektir. Îman ile gitmeyen, Cennete girmeyecektir. Cennete girmek için ahirete îman ile gitmek ve diğer tehlikeleri de atlatmak lâzımdır. Fakat bu zaman da Cennetin en aşağı derecesine kavuşabilir.

7 - İyi bil ki, çalışmayınca, din yolunda yürümedikçe sevap kazanamazsın! Benî İsrâîlden birisi çok seneler ibâdet etmişti. Allahü teâlâ, bunun ibâdetlerini meleklere göstermek istedi. Yanına bir melek gönderip şöyle sordurdu: "Daha ne kadar ibâdet edeceksin? Cennetlik olmadın mı?" Cevabında dedi ki: Benim vazifem, kulluk yapmaktır. Emir sahibi O'dur. Melek bu cevabı işitince: "Yâ Rabbî! Sen her şeyi bilirsin. O kulunun cevabını da duydun" dedi. Bir hadis-i kudside mealen: "O kulum, alçaklığı ile, aşağılığı ile beraber bizden yüzünü çevirmiyor, biz de ihsân ve merhamet sahibi olduğumuzdan, elbette onu bırakmayız. Ey meleklerim! Şâhit olunuz, onu affettim" buyruldu.

İslâm şehirleri

KUDÜS

Dr. Mehmet SILAY

Şüphesiz Kudüs tüm semavi dinler için önemliydi.

Kudüs, peygamberler tarihinin kalbi, Müslümanların ilk kıblesiydi.

Miraç olayının arza ait son durağı... Habibullahın arşa yükselmeden önce üzerinde bulunduğu Haceru'l-Muallaka bu mübarek şehirde...

Kudüs, Zeytin dağıyla birlikte yedi tepe üzerinde kurulu. Eski Beytü'l-Makdis yani bugünkü Mescid-i Aksa merkez olmak üzere coğrafya, derin vadiler, yüksek ve yeşil tepelerle çevirili. Yani Yahudi yerleşim alanları eski Kudüs'ü ikiye-üçe katlamış.

Uru Salem-Yarusalem-Kudüs

Müslümanlar bu mübarek şehre Kudüs diyorlar. Beytü'l-Makdis yani "Kutsal ev'den mülhem.

Bütün peygamberlerin atası Hz. İbrahim, Nemrut'la olan mücadelesinden kurtulup, Harran üzerinden Kudüs'e geliyor ve bu şehre Urusalem diyor. Ur şehir demektir. Salem de şehrin kralının adı. Yani Salemin şehri anlamında UruSalem. Ama zamanla Urusalemin fonetiği biraz değişip Yarusalem oluyor.

Kudüs yahut Yarusalem, Hz. Davut'la insanlık tarihine girmiş. İsrailoğulları on iki ayrı kavim olarak dağınık yaşamışlar. Bir kısmı kaybolmuş. Ancak Hz. Davut M.Ö. 1000 yılında birleşik krallığın merkezini Kudüs olarak belirlemiş...

Fakat efsanevi imar faaliyetleri oğlu Hz. Süleyman tarafından yapılmış... Saba melikesi Belkıs, bu topraklara hayran kalmış.

Hava kararırken şehre giriyoruz... Osmanlı'da uzun ömürlü çınar ağacı devletin sembolü idi. İsrail inancına göre ağaç devleti temsil ediyor. Yollar, tepeler çam ağaçlarıyla dolu. Ufukta görülen tepelerin hepsi de yeni yerleşim alanlarıyla örtülü.

Bütün evler beyaz kesme taşlarla kaplı. Garnizonlar ve sivil yerleşim alanları, devlet sınırı gibi sıkı dikenli tellerle ve direklerle çevrili. Silahlı nöbetçiler kuş uçurtmuyorlar. İlk savaşta Birleşmiş Milletlerin ateşkes kararıyla Kudüs iki parçaya bölünmüştü.

1948'den beri bir numaralı yol Müslümanlarla Yahudileri birbirinden ayırıyordu. 1967 savaşıyla bu bölge de Müslümanların elinden çıkıp Yahudilere geçmiş.

Mescid-i Aksa

Mimar Sinan'ın son şeklini verdiği Ağlama Duvarına, asker kontrolünden ve cihazlardan geçerek girdik. Niçin ağladıklarını öğrenmek istiyoruz.

Duvarın doğusuna yani Mescid-i Aksa'nın bahçesine geçemedikleri için ağlıyorlarmış...

Yahudilerin duvarın ötesine geçmelerinin dinen yasak tarafı var imiş. Eskiden Yahudi ruhbanlarının en büyüğü, yılda bir kere girer-

miş.1964 anlaşmasıyla Mescid-i Aksa'nın tüm hükümranlık hakları Ürdün'e verilmiş.

Filistin halkının hafızasında ideal Türk Sultanı Abdülhamit Han'dır. Hayatta iken bütün iç ve dış entrika ve zorlamalara rağmen Filistin'i Yahudilere vermemiş ve göçlere engel olmuş.

1997 yılında bir cuma günü İsrail askerinin intifadalara misilleme olarak Mescid-i Aksa baskınıyla, attığı göz yaşartıcı kapsüller ve gerçek mermiler caminin içinde bir camekânda sergileniyor. Yanındaki listede ise cami baskınında şehit olan Müslümanların isim ve resimleri var.

Mescid-i Aksa'da ve Zekeriya mihrabının üzerinde 1250 yılından kalma bir kemer yazısı. Çok gelişmiş ve harekeli.

Kudüs Osmanlı yadigârı

Şehrin doğu duvarlarına bakan ve hemen yol kenarında duran iki Osmanlı mezarı hece taşlarının üzerinde mermerden oyma Osmanlı Kavukları... Anadolu çocuklarından Mimar Bayram Çavuş tam 4 yıl karşılıksız çalışıp surların dökülen duvarlarını yükseltti ve sanat eserleri gibi ördü bitirdi... Mimarların tek isteği vardı: Bir gün emr-i Hak vaki olursa sur duvarlarının karşısına defnedilmek... Vasiyetleri yerlerine getirildi.

Cemal Paşa'nın kışlası yani 4. Ordunun eğitim birliği şimdi Alman Hastanesi olmuş. Osmanlı pek çok tarihî eserle birlikte Filistin›e iki estetik motif bırakmış; Vitray ve turkuaz mavisi.

Bugünkü Ağlama Duvarı'na son şeklini veren Koca Sinan. Kubbetü's-Sahra'nın dış duvarlarını kuşatan mozaikler dökülmeye, çatlamaya yüz tutunca içinde Rasul-i Ekrem'in hatırası olan binayı yine Osmanlı onarmış. Tabandan tavana turkuaz mavisi, yeşil ve sarı Kütahya çinileriyle bezemiş.

İçinde Mescid-i Aksa›nın bulunduğu Beytü'l-Makdis›in on iki kapısı var. Şam kapısı, Yafa kapısı ve Aslanlı kapıdan başka Altın kapı, Zahire, Nebi Davut ve Babel Cedit yani yeni kapıda Osmanlı›nın emeği, alın teri ve imzaları var.

Kudüs halkının hizmetine armağan edilen iki yüz dükkânlı Kattanin Çarşısı bir Osmanlı vakfıdır. Sitti Meryem hamamıyla, Via Doloroze yani hüzün yokuşundaki sebil ceddimize ait. Osmanlı su medeniyetini İstanbul'dan Kudüs'e taşımış.

Kanuni Sultan Süleyman Çeşmesi, Kasımpaşa Şeyh Budayr, Çorbacı Nazar ve Babü's-Silsile çeşmeleri bizim emanetlerimiz.

Kudüs garı ve Gazze'ye kadar uzanan hâlen işler durumdaki tren yolu Osmanlı'nın. Kudüs posta işletmeleri konağı şimdi karakol olarak kullanılıyor.

Tarih; Kudüs'te bugünün yaşayan bir parçasıdır...

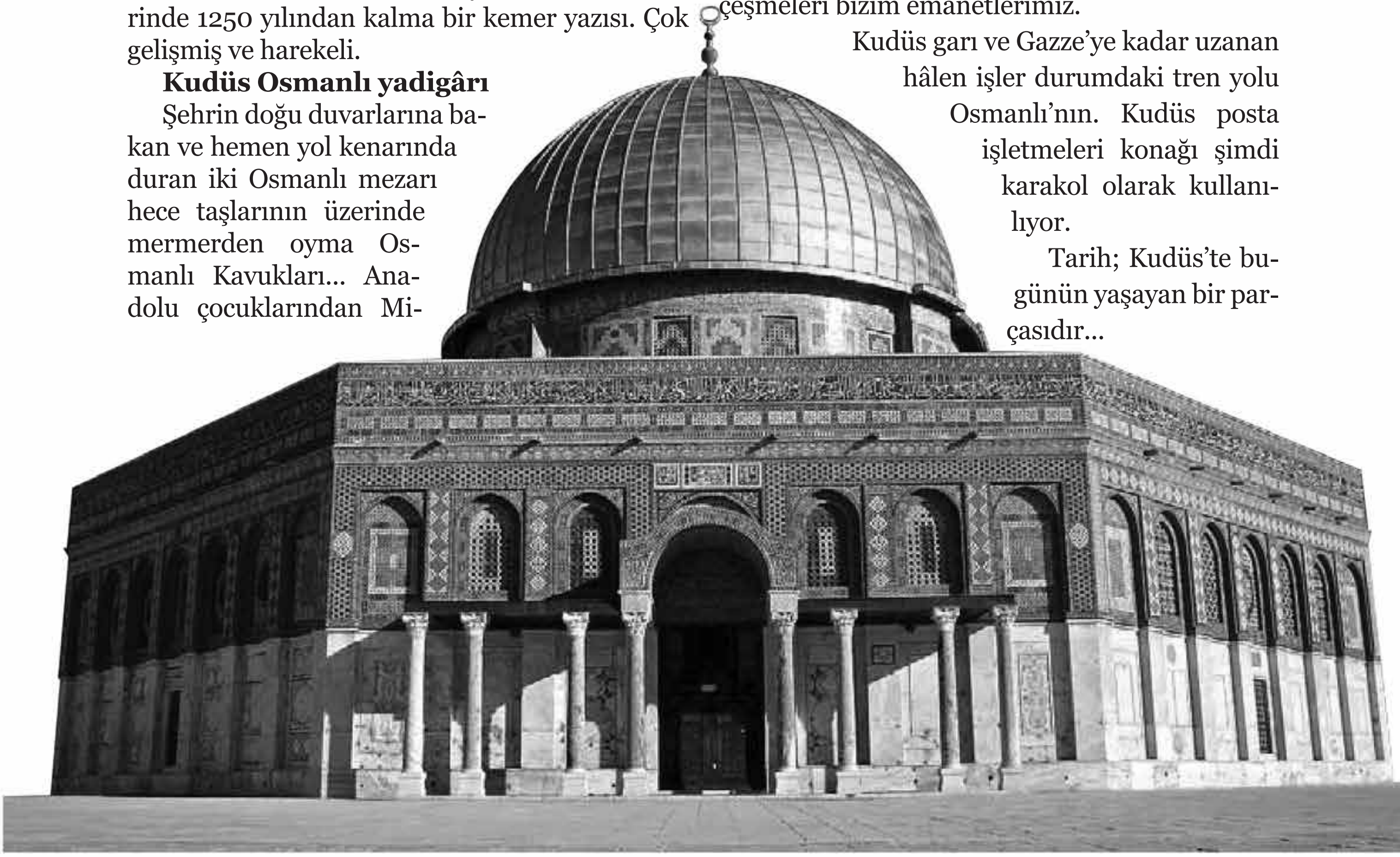

SIKINTISIZ BİR DÜNYA HAYATI:

YOK ÖYLE BİR ŞEY!

Cennette değiliz. Dünya hayatı sıkıntılarla doludur. Dünyayı, imtihan yeri yapan da işte bu özelliğidir.

İmdi bu sıkıntılar karşısında nasıl bir tavrımız olacaktır. Sabır ve tahammül göstererek önümüze çıkan her engeli bir bir aşıp, gidebilmemiz mukadder olan en son noktaya kadar gidebilecek miyiz, yoksa daha yolun başında pes mi edeceğiz?

Allah, bize bu her iki seçimin de yolarını hazırlamış, imkanlarını bahşetmiştir.

Azim ile, sabır ve tahammül ile sonuna kadar gidebilme bizim imkanımız dâhilinde olduğu gibi pes etme, yarı yolda kalma, bize bağlanmış olan umutları boşa çıkarma da bizim imkanımız dâhilindedir.

Kader de işte budur.

Bu ise imkan dahilinde olanı reel varlık alanına çıkarmak demektir.

Sonu ise ya şekavet ya da saadet olacaktır.

Ya kazananlardan ya da kaybedenlerden olacağız.

Buharî'den öğrendiğimiz bir hadiste şöyle deniliyor:

"Mümin taze ekin gibidir, esen rüzgar onu kâh yere yaslar kâh doğrultur. Münafık ise rüzgara karşı koyan ve esnekliğini kaybetmiş körkütük ağaç gibidir, bir defada yıkılır gider."

Bu hadis, sağlam bir imanla Allah'a tutunan mümini, kökü yerde ve esnek taze ekine benzetir. İnancıyla, Allah'a olan güveniyle başına gelen musibetleri bir bir atlatır ve her defasında gene eski halini alır. Geçirmiş olduğu her musibetten de ayrıca bir ders alır ve gücü daha da artar.

Münafık ise, inançsızdır, başına gelen musibetler karşısında yapayalnızdır ve onlara karşı sığınabileceği bir güven limanı (iman) yoktur. Dolayısıyla da felâketler karşısında çaresizdir. Güçlü bir sadmede yıkılır gider.

Bu dünya hayatında sıkıntısız, dertsiz, kaygısız bir yaşam sürmek isteyenler kendilerini boşa aldatırlar. Çünkü öyle bir hayat yoktur.

Herkesin kendisine göre şöyle ya da böyle derdi vardır.

Halk arasında bir söz vardır: "Herkesin bir derdi vardır, değirmencinin de su derdi!" diye. Sen belki hayatında böyle bir derdin olabileceğini tahayyül bile etmemişsindir. Ama gel bir de ona sor, su derdi ne demektir diye.

"Eğer asude olmak istersen gelme cihane!" demişler.

Kimileri sanır ki, dünyanın en dertli insanı kendileridir. Bilemeyiz ki daha ne dertli insanlar vardır.

Kimi açtır, kimi açıktadır. Kimi yokluktan çeker, kimi tokluktan daha beter haldedir. Kimi dağ başında yalnızdır. Kimi kalabalıklar içinde kaybolmuştur. Kimi gariptir, kimi kimsesi yoktur, kimi yakınlarının içinde asıl gurbetlik çeker. Kimi türkü söyler, kimi sessizliği, kimi sessizliğin sesini dinler. Türkü söyleyene sorsan neden söyler. Dinleyene sorsan neyi ve neden dinler? Ah sessizliği dinleyen can, senin derdini kim anlar?

Herkes ayrı bir telden söyler.

"Derdim derdindir" dersin ve dertler uzar gider.

"Çaresizseniz çare sizsiniz!" derler.

Bu söz insaniyetlik adına yanlış da olsa bir gerçekliği de içinde taşır. İnsan, önüne çıkan engelleri evvelemirde kendi içinde aşabilmelidir. Bunun için de sağlam bir imanı olmalı, Allah'a hâşâ şaşı bakmamalı, Allah'ın âdil olduğuna inanmalı, varsa başında bir sıkıntı illâ ki bunun bir artı değerde karşılığının bulunacağını düşünmeli, hesabını kitabını ona göre yapmalıdır.

İnsan olarak yükselebilmemiz, sürekli olarak ayaklarımızın altına atabileceğimiz şeylerle olacaktır. Başımızda ya da kalbimizde taşıyacağımız ağırlıklarla yükseklere ermemiz ve bu şekilde ufuk kazanmamız mümkün değildir.

Garibce TOROSOĞLU

GÖL OLAN YERDE SU BİTMEZ

Ahmed H. BAHADIR

Hafız Ali AHMETÇİK'i anıyoruz

Hafız Ali AHMETÇİK

27.05.1930 yılında Razgrad ilinin en büyük köylerinden biri olan Karaağaç (Brestovene) köyünde doğdu. Ecdat tarafından kurulan bu merkezî köy Deliorman'ın göbeğinde bütün görkem ve güzelliğiyle adeta uzanmış durmaktadır. Burada Deliorman söz konusu olunca baştan sona bu meşhur yöreye has güzellikleri saymaya kalksak bitiremeyiz. Nitekim bu topraklarda yetişen, buraların suyunu içip havasını teneffüs eden, uçsuz bucaksız verimli ovalarını seyir ve temâşâ eden herkesin gönlünde bir başkadır Deliorman. Şu da bir gerçek ki, geçmişte Deliorman bölgesi bol hâfızların yetiştirildiği bir yöre olarak bilinmekteydi.

Esefle belirtelim ki, yakın tarihimizde başımıza ateş gibi düşen (sözüm ona) yarım asırlık baskı idaresi gelmeyip mukaddesatımız ve değerlerimize saldırılmasaydı bugün yine o eski heyecanla hafızlık çalışmaları, dua ve merasimleri devam ederdi muhakkak. Yine de Allah'tan umut kesilmez. Göl olan yerde su bitmez diyelim. Ayrıca bu münbit yöre pehlivanlar yatağı olarak da ün kazanmıştır. Yeri gelmişken hemen belirtelim ki, başta pehlivanlar pehlivanı-kuvvet sembolü Koca Yusuf, Hergeleci İbrahim, Filiz Nurullah, Yörük Ali, Karaağaçlı Adem pehlivan ve daha nice eli tutulmaz, bileği bükülmez yiğitler bu topraklarda yetişip dünyaya nam salmışlardır. Şair mısralarında ne kadar hoş ifade etmiş: Orta Asya'dan aldık fermanı/ Balkanlara serdik harmanı/ Dünyaya meydan okuyor/ Deliorman'ın her pehlivanı. Velhasıl Kur'ân hafızları, meşhur pehlivanları, şair-yazarları, adı duyulmamış pek çok halk ozanları ve kahramanlarıyla, hele de misafirperver, çalışkan, eli nasırlı insanlarıyla adeta özdeşleşmiştir Deliorman. Yani diğer bir deyişle buraları eskilerden beri örf-adet, gelenek ve görenekleriyle umumiyetle Müslüman-Türklüğün yöresi olmuş ve öyle de devam etmektedir. Her halükârda bizim nâkıs lügatimiz Deliorman'ı tam manasıyla tasvir edebilmiş değil.

İşte günümüzde de Deliorman yöresinde yaşayıp Hakka yürüyen hafızlardan biri de Hacı Hâfız Ali Mehmet hoca efendidir. İlk ve orta tahsilini doğup büyüdüğü Karaağaç köyünde tamamladı. Dönemin itibar kazanmış okullarından biri olan Şumnu Rüştiyesine kaydını yaptırdıktan sonra her ne kadar eğitimini tamamlamayı cân-ı gönülden arzu ettiyse de, fakirlik, imkânsızlık ve maddî sıkıntılardan dolayı okuldan ayrılmak zorunda kaldı. Yaşadığı bu buruk acıdan sonra ebeveynlerinin tavsiyesi üzerine ondört yaşında hâfız oldu. 1951-1954 yılları arasında her genç gibi vatanî görev olan askerliğini yaptı. 1954-1960 yılları esnasında Ravno köyünde muallimlik görevinde bulundu. 1960-1976'ya kadar kendi köyünde kurulan ko-

operatifte muhasebeci, kantarcı ve işçi olarak çalıştı(rıldı). 1976 yılından itibaren Karaağaç köyü "Koca Câmî"inde kesintisiz olarak tam 35 yıl imam-hatiplik yaptı. Görevini yürütürken 1996 yılında mukaddes toprakları ziyaret ederek hac ibadetini de yerine getirmiştir.

Kanaatimizce Hafız Ali hoca şayet yüksek okul okuyabilme imkânına sahip olsaydı her halükârda parlak bir sima olurdu. Elinden tutanı olmamasına rağmen kendisini bir nebze yetiştirebilmiş muhabbetli insanlardan biriydi. Eline kitap geçtikçe okumayı sever, Bulgaristan'da çıkan periyodik yayınları takip ederdi. Hele de şiire karşı ayrı bir meyli vardı. Bu sebeple Bulgaristan Müslümanlarının şiir ustası Mehmed Fikri'den bahsetmeyi severdi. Bulgaristan Türkleri kendi aydınlarını tanımazken hoca efendi-namaz öncesi veya sonrası- cemaat odasında fırsat buldukça Ziyaeddin Ezheri, Osman Seyfullah, Yusuf Aliş, Beytullah Şişman, Yusuf Kerim, İsmail Cambaz, Hüseyin Oğuz v.s isimlerin hayat ve faaliyetlerine ilişkin öğrenebildiklerini cemaatle paylaşırdı. Bazen Kur'ân'ın muhtelif yerlerinden bir ayeti yorumlar ya da bir kıssadan bahsederek aynı eksende sohbetler oluştururdu.

Ben kendisini yıllar önce bir Cuma namazı vakti Karaağaç Koca camiinde sohbet verirken tanımıştım. Başında kırmızı fesi, sırtında cübbesi, mütevazı bir hal ve mütebessim bir çehreyle konuşuyordu. Onunla sohbet etmenin farklı bir tadı vardı diyebilirim. Yüksek okul okuyamamış, buna mukabil efendiliğiyle yükselmiş bir Deliorman hafızı idi. Bizzat kendisinin kaleme aldığı "Sesleniş" adlı mütevazı bir şiir kitapçığı bulunmaktadır. Hafız Ali Ahmetçik bir müddet hastalık çektikten sonra 23.08.2012 yılında hakkın rahmetine kavuşmuştur. Vefatının ikinci yılında kendisini hayırla yad ediyor ve Cenâb-ı Allah'ın af ve merhametine nail olmasını diliyorum.

BENİM ADIM

Hafız Ali AHMETÇİK
Razgrad ili Karaağaç köyü

Ezan adım Ali'dir
Arkadaşım vâlidir
Allah'a inanmayan
Şu dünyada delidir.

Ali'dir benim adım
Okumaktı muradım
Babacığım ölünce
Kırılıverdi kanadım.

Akıl geldi şu başa
Girsem de onbeş yaşa
Okudum ezberledim
Kur'an-ı baştan başa.

Bu çok mühim bir işti
Adım artık değişti
Âmin dedi ahâli
Ben oldum Hâfız Ali.

Sonra gittim askere
Aldım geldim tezkere
Üç yıl hizmet ettim
Tövbem olsun yüz kere.

Uzattım ben elimi
Yokladılar dilimi
Dayımdı benim vâli
Oldum ben muallim Ali.

Severdim köy ve ili
Câhil idi ahâli
Okudum ilmihali
Ben oldum imam Ali.

Dilim tatlı ve hem acı
Milyonlar hep duacı
Âmin dedi ahâli
Ben oldum Hacı Ali.

AZMEDİP DE BİR İŞE BAŞLAYINCA, ALLAH YARDIM EDİYOR

Sıcak Ağustos günlerinde Dospat belediyesine bağlı Kısak köyündeki caminin inşaat ve restorasyon çalışmaları tam hız devam ediyor.

Bu görüntü karşısında insanın aklına gelen ilk şey: bu muhteşem inşaat için sponsor nereden bulundu? Belki bir Arap şeyhinden ya da hayırseverden, ya da belki birilerin çıkarları... Ancak gerçek şudur ki yurtdışında çalışan bazı yurttaşlarımız yardım etmeye karar verip, belirli bir para miktarı topluyorlar. Allah'a güvenerek küçük bir onarım ve yenileme niyetiyle başlattıkları bu girişim yerli halkın geniş desteğini buluyor ve 130 bin leva toplanıyor. Girişim grubunun inşaatı yönetmekle vekil tayin ettiği Mehmet Alipov: "Azmedip de bir işe başlayınca, Allah yarım ediyor" şeklinde konuştu. Yaklaşık 800 nüfuslu köyün sakinleri gönüllü olarak inşaat çalışmalarına katılıyorlar. Herkes elinden geleni ile yardım ediyor. Bütün Müslümanlara örnek teşkil eden bu girişim, Bulgaristan'da camilerin gelirleri belirsiz olan vakıflar tarafından inşaat edildiğine ilişkin iddiaları yalanlıyor. Herşeyi geçici dünyamızın kriterleriyle değerlendiren, imandan uzak insanların bu girişimi anlamaları zordur.

KUR'AN KURSLARI SOSYAL, KÜLTÜREL VE SPOR ETKİNLİKLERİYLE RENKLENECEK

Bu yılki Kur'an kurslarının sayısında artış kaydedildi.

Bu artış ile birlikte Başmüftülük kurumunun kursların eğitim kalitesini artırma sorumluluğu da arttı. Bu yönde atılan ilk adımlardan biri ise bütün öğrencilere tek tip sınav uygulaması oldu. Bunun dışında yaz Kur'an kurslarının sonuç ve beklentilerinin analizi yapılması ve gelecek yılın daha verimli olması için çocuklar, öğretmenler ve veliler için anketler hazırlandı.

Kültürel ve spor faaliyetlerinin düzenlenmesi ile de yenilik yapıldı. Bazı bölge müftülüklerinde farklı Kur'an kursu öğrencilerinin katıldığı futbol maçları, Tombul cami, Demir Baba tekkesi, Türkiye'ye geziler vs. gibi etkinlikler düzenlendi.

Yaz Kur'an kurslarından yaklaşık 30 öğretmene iki günlük badminton eğitiminin düzenlenmesi en atraktif etkinlik oldu. Öğretmenler daha sonra kendi öğrencilerine badminton öğretecekler. Badminton eğitimi 19-20 Ağustos tarihlerinde Momçilgrad şehrinde gerçekleştirildi. Türkiye Badminton Federasyonu temsilcisi ve Milli Takım Antrenörü Seyit Ali Yazgan katılımıyla etkinliği onurlandırdı.

OKUDUKÇA...

2. sayfadan devam ediyor

Okumadıkça, yerimizde saydıkça okullara gönderdiğimiz, çocuklarımız da neler okuyor, neler öğreniyor diye ilgilenmiyoruz. Kaçımız öğretim sistemimizin içinde bocaladığı çıkmazdan haberdar? Neden köy okulunu alâ ile bitiren öğrenci lisede; liseyi parlak başarıyla bitiren mezunlar da üniversitelerde acizliklerini anlıyorlar? Onların okudukları kitaplara bir bakın. Onları okutan kimi öğretmenlerin durumunu da bir düşünün. O zaman neden kırk yıldır çocuklarımız okullarda ana dillerini okumuyorlar? diye soracaksınız. Fakat şimdilik sormuyoruz. Çünkü ilgilenmiyoruz. Ne okurlarsa okusunlar... deyip geçiyoruz.

Bugün İslâmi bilgiler veren üç imam hatip lisemizle bir yüksek enstitümüz var. Bir zamanlar böyle okullarımız olmasını nasıl hayal ederdik! Şimdi çok şükür ki, var. Fakat değerlerini biliyor muyuz? Eli altındaki bir okulun ders yılı açılış törenine dahi katılmayan müftülerimiz var. Okuma konusunu konuşuyorduk ya, dergimizin okuyucuların eline geçmediğinden ilgilenmeyen müftülerimiz, imamlarımız için ne diyelim? Bugüne bugün az çok maaş da alıyorlar!

Son göçte Türkiyeye giden hısım akrabalarımıza, dostlarımıza ve tanıdıklarımıza bir bakın! Her biri kızlarını, oğullarını okutup yetiştirdiler. Yüksek okullarda okuttular. Gerçi, oraya gidenlerimiz zaten okumanın önemini anlamış, kaliteli kimselerdi. Biz, burada kalanlar daha az kaliteli miyiz? Biz, aynı milletin çocukları değil miyiz? Neden meyhane kapılarını cami ve okul kapılarına tercih ettik, ediyoruz? Bu yıkım yolunu çocuklarımıza daha küçük yaşta, Kur'ân kurslarına devam ederlerden açıklamalıyız. Zira bazı hanelerde ana-babaların bunu yapacak durumları olmadığını biliyoruz. Oysa bu gibi hanelerden de nice parlak zekâlar çıkabilir! Bunu yapacak olanlar ise aydınlarımız, değil mi?

Okuma bahsini burada noktalayalım. Ya yazı bahsine ne diyelim? Bugün ülkemizde kaç kişi eline kalem alıp da bir şeyler yazıyor? Oysa yakın geçmişte iyi kötü bir yazar grubu vardı. Şiir, hikâye, anı, roman, fıkra, yorum yazarlardı. Yazacak yerleri vardı. Bugün nereye ve niçin yazsınlar ki? Yaz(a)mayıp da konuşanlar da var, tabii."Ben filâncanın yazdıklarını okumam. Yazacak olsam, o-hoo!.. Ciltler yazarım"diyenler. Tamam, arkadaş, otur, yaz. Yaz ki, biz de okuyalım. Görelim bakalım neler yapabiliyorsun. Hem bugün yazmak, kitap bastırmak kadar kolay bir şey yok. Parayı basıyorsun, kitabını basıyorlar. Haydi, görelim seni! Hodri meydan! Öyle ya, lafla peynir gemisi yürümezmiş diyorlar.

İSLÂM TARİHİNDE...

5. sayfadan devam

Bu tecrübe bize, kısaca, Müslümanların ne zaman ve nerede olursa olsun içinde yaşadıkları çoğulcu yapıya saygı göstermeleri ve temel hak ve hukukun korunması, özgürlük ve adalet gibi değerler bağlamında toplumsal bir sözleşme ile çoğulcu yapıda katkıda bulunmaları gerektiğini anlatmaktadır.

Hz. Peygamber döneminde Müslümanların yaşadığı Habeşistan tecrübesi bugün özellikler gayrimüslim halkın çoğunluğu oluşturduğu toplumsal yapılarda Müslümanın takınması gereken tutum ve tavır açısından çok şey ifade etmektedir. Günümüzde Müslümanlar yalnızca Müslüman halkın çoğunluğu oluşturduğu ülkelerde değil dünyanın hemen her yerinde yaşamakta ve çoğulcu toplum yapısını oldukça canlı şekilde tecrübe etmektedirler. İslam dünya genelinde yaygın olan küresel bir güç konumundadır. Gayrimüslim toplumlarda yaşayan Müslümanlar, bazen tarihten gelen bir azınlık olarak varlıklarını sürdürmekte; çoğunlukla da ekonomik ve siyasal nedenlerle yapılan göçler ya da ihtida hadiseleri nedeniyle bu toplumlarda yaşamaktadırlar. Her ne sebeple olursa olsun Müslümanlar yaşadıkları toplumlarda toplumun sosyal ve siyasal yapısı içerisinde bir yer edinmekte ve bazen mülteci ya da göçmen işçi bazen de vatandaş olarak varlıklarını devam ettirmektedirler. Müslümanların yaşadıkları bazı ülkelerde yer yer sosyal ve siyasal yapıya uyum konusunda sorunlar yaşadıkları ve zaman zaman asimilasyon ve ayrımcılık politikalarına konu oldukları bilinmektedir. Bazı toplumlarda sosyal ve siyasal entegrasyon politikaları asimilasyon bağlamında yürütülmektedir. Bununla birlikte birçok gayrimüslim ülkede yaşayan Müslümanlar aralarında yaşadıkları toplumla doğrudan ya da dolaylı sosyal bir sözleşme içerisinde varlıklarını sürdürmektedirler. Bu sözleşme Müslümanlar açısından onların yaşam, inanç, malmülk ve aile gibi temel değerlerine saygı ve bunları koruma altına almayı garanti ederken; içinde yaşanılan toplumsal yapı açısından ise Müslümanların toplumun sosyo-kültürel değerlerine saygı göstermeyi ve toplumsal işleyişe olumlu anlamda katkıda bulunmayı gerekli görmektedir.

DELİORMANDA KUR'ÂN KURSU BİNASI AÇILIŞI

Razgrat ilinin İsperih ilçesine bağlı Staro Selişte (Eski Mahalle) köyünde restorasyonu yapılan eski köy mektebi Kur'ân kursu olarak hizmete açıldı.

Açılışa Razgrat Bölge Müftüsü Mehmet ÂLÂ, Bölge Müftülüğü vakıflar müdürü Ahmet Mehmet ve Türkiye Diyanet İşleri din görevlisi Müzeyir Çulluk mektebin artık ihtiyarlamış olan eski talebelerinden hayatta olanlar ve restorasyonu yaptıran hayırsever işadamı ile çok sayıda davetli ve köylüler katıldı.

Proğramda müftü bey İslâmi eğitimin öneminden bahseden bir konuşma yaptı. Müzeyir Çulluk hoca Mevlid-i şerif okudular, kursiyer talebeler de Kur'ânı kerim okuyup temel dini bilgilerden öğrendiklerini davetliler huzurunda paylaştılar.

Mekteb binası yaklaşık 200 yıllık bir bina olup kuruluşundan itibaren köylülere hizmet vermiştir. Son 10 yıllık dönemde eğitim faaliyetlerinin camide verilmesi nedeniyle mekteb binası mahzunlaşmıştı. Proğramda müftü beyin ifade ettiği yetişkin erkek ve kadınlara yönelik Kur'ân kursları ile okul çağındaki talebelerin okul dönemlerinde hafta sonları devam edecekleri Kur'ân kursu proğramları kış şartlarında da kesintisiz devam etsin diye bu bina restore ettirilip hizmete açılmıştır. Halkımıza hayırlı olsun. Emeği geçenlerden ve katkısı bulunanlardan Allah razı olsun. (Özel)

HAFIZ VE KUR'AN-I KERİM OKUYUCULARI BİR ARAYA GELDİLER

21 ve 22 Ağustos 2014 tarihlerinde Smolyan Bölge Müftülüğü, Bulgaristan Müslümanları Başmüftülüğü tarafından tertiplenen 9. Ulusal Kur'an-ı Kerim Hafızlık ve Tilavet Yarışması'na ev sahipliği yaptı.

21 Ağustos'ta, Dospat kasabasının yukarı camisinde farklı 5 kategoride 15 katılımcının dereceye girdiği yarışmanın ön elemesi yapıldı. 22 Ağustos'ta muhteşem Kur'an-ı Kerim tilaveti ve asil yarışmanın keyfini çıkarmaya gelen çok sayıda seyircinin önünde asıl yarışma düzenlendi.

Başmüftü Dr. Mustafa Hacı, Başmüftü yardımcıları, ülke genelinden bölge müftüleri yarışmayı onurlandırdılar. Resmi konuklar arasında Irak, Mısır ve Endonezya diplomatik misyon temsilcileri, İran ve Filistin Büyükelçiliği temsilcileri, Türkiye Büyükelçiliği Sosyal İşler müşaviri Dr. Ulvi Ata, Türkiye başkonsolos yardımcısı - Ahmet Keloğlu, Samsun Müftüsü Doç. Dr. Hayrettin Öztürk, Edirne Müftüsü Emrullah Üzüm, yurtiçinden ve yurtdışından dini temsilciler yer aldı. Genç katılımcıların yetenekleri jüri tarafından değerlendirildi. Samsun Müftüsü Doç. Dr. Hayrettin Öztürk başkanlığındaki jüri heyetinde, Makedonya Hafızlar Kursu Müdürü Bayram Ayeti, Türkiye'den hafızlar Neşat Taşkan ve Ömer Özyer, Sofya Yüksek İslam Enstitüsü'nde Kur'an hocası Ahmed Hasan yer aldı. Jüri sözcülüğünü Madan şehri Hafızlık Kursu Müdürü hafız Şevket Hacı yaptı. Yarışmada birinci ve ikinci sırada yer alanların ödülleri Başmüftülük ve resmi misafirler tarafından sağlandı.

DÜZELTME

Dergimizin temmuz sayısında 14 ve 15. sayfalarda yer alan „Kızım, sen bu yoldan sakın ayrılma" söyleşisi Sofya Yüksek Islâm Enstitüsü öğretim üyesi Selime Hasanova ile yapılmıştır.

Derginin birinci sayfasındaki yazının başlığı „Çok sevaplı bir sadaka" diye okunmalıdır. Altlı üstlü işaretleri olan harflerin hutbelerde de çıkmadığı görülmüştür. Okuyuculardan özür dileriz.

MÜSLÜMANLAR çalışanları

ДУХОВНОТО УЧИЛИЩЕ „НЮВВАБ“

СЕ РАДВА НА НОВА СГРАДА

През учебната 2014/2015 г. в град Шумен отваря врати нова модерна училищна база с общежитие, които отговарят на европейските изисквания. Намира се непосредствено срещу един от най-забележителните културни паметници в България - Томбул Джамия.

Новата сграда е четириетажна, с 4 класни стаи, компютърен кабинет, стая за училищното ръководство и помощния персонал, столова, кабинет за медицински прегледи.

Училищната база разполага с общежитие с капацитет за 150 души – като във всяка стая има по две и три легла със санитарен възел, работно бюро, шкафове и гардероби. На всеки един от трите етажа на общежитието има стаи за свободно време,обзаведени с мека мебел, маси и телевизори.

Сградата е разделена на два корпуса – за момчета и момичета. Столовата е с капацитет за 150 души.

През всички тези години трупахме опит, създавахме традиции, търсихме нови пътища, за да можем днес да кажем, че нашето училище е училище с незабравимо минало и с блестящо бъдеще!

С огромно удоволствие изказваме благодарност на главния спонсор –Диянет вакфъ от Република Турция и на всички добронамерени хора, които ни подпомогнаха морално и материално при изграждането на тази прекрасна сграда.

Девето национално състезание по наизустяване и художествено четене на Свещения Коран

На 21 и 22 август 2014 г. гр. Доспат стана домакин на Деветото национално състезание по наизустяване и художествено четене на Свещения Коран, организирано от Главно мюфтийство на мюсюлманите в Република България със съдействието на районно мюфтийство – Смолян. В надпреварата се включиха 24 участника от цялата страна, които се явиха на предварителния кръг в пет категории, като за финала се класираха 15 състезатели – по трима във всяка група.

Финалът на състезанието се проведе на 22 август 2014 г. в горната джамия на гр. Доспат. Официални гости бяха главният мюфтия на мюсюлманите в България д-р Мустафа Хаджи, зам.-главните мюфтии Ведат Ахмед, Бирали Мюмюн и Мурад Пингов и районни мюфтии от цялата страна. Събитието уважиха и представители на дипломатическите мисии на Ирак, Палестина, Египет, Индонезия, Иран и Турция, религиозното аташе към турското посолство г-н Улви Ата, както и мюфтиите на Самсун и Одрин доц. д-р Хайреттин Йозтюрк и Емруллах Юзум.

В съревнованието във всеки кръг се явяваха тримата класирали се участници в съответната категория, които демонстрираха своите познанията и уменията в наизустяването на Свещения Коран и мелодичното му четене. С рецитирането на Словата на Аллах състезателите успяха да завладеят сърцата на присъстващите в препълнената джамия.

Петчленното жури, което оценяваше младите таланти и тази година беше на международно ниво с председател доц. д-р Хайреттин Йозтюрк – районен мюфтия на Самсун, Турция; хафъз Байрам Айети – директор на Курса за хафъзи в Република Македония, Юмер Йозйер и Неджати Ташкан от Турция и Ахмед Хасанов – преподавател във Висшия ислямски институт - гр. София.

Най-интересната група бе тази за наизустяване на целия Коран. След двата въпроса от журито, състезателите трябваше да рецитират страница от Корана, посочена произволно от публиката.

В категорията „Целият Коран” журито определи за най-добър хафъз Адем Мехмед от гр. Мадан, на второ място се класира Мехди Мусакев, също от гр. Мадан и на трето – Семи Селимов от с. Чепинци. И тримата финалисти са завършили курса за хафъзи в гр. Мадан.

Първите места заеха състезателите в категория „15 джуза” (Половината Коран) – Абдуллах Хасан от гр. Мадан, в „5 джуза” (100 страници) – Ехлиман Демиров от гр. Варна, в „джуз „Амме” (последната част от Корана) – Шакир Ахмедчиков от гр. Разград, в „Художествено четене” – Хюсеин Камберов от с. Долен, общ. Златоград.

Съобразно класирането си победителите бяха отличени с материални и парични награди, плакети и грамоти, осигурени от Главно мюфтийство и спонсори. Наградени бяха и всички участници, които не се класираха за финалния кръг.

Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи в изказването си заяви, че това, което през днешния ден е събрало толкова хора на едно място, е да чуят думите на Всевишния Аллах от младите състезатели. Той обясни необходимостта от наизустяването на Корана, като подчерта, че хафъзите са пазителите на Словото на Аллах, което никога няма да изчезне благодарение на старанието им да го наизустят и призова всички да четем и разбираме повече Корана, да живеем според него, защото ако един човек не знае нищо от Корана и е далеч от него – той е загубил всичко. (Собств.инф.)

Ученици на посещение в Бурса

В рамките на съвместен проект на Главно мюфтийство и Асоциацията за солидарност и култура на балканските турци, 120 ученика от 14 различни региони на България посетиха гр. Бурса. В продължение на три седмици те ще рагледат исторически места в града под наслов „Ние сме братя". Гостуването им се осъществи с любезното съдействие и подкрепа на депутата от Партията на справедливостта и развитието и председател на парламентарната група за турско-българско приятелство в Меджлиса на Турция – Мустафа Йозтюрк, който е български изселник, се срещна с учениците на обяд в историческото място "Хюнкяр кьошк" и дълго разговаря с тях, като подчерта, че целта е укрепването на приятелството между България и Турция, както и да се изгради мост на братството между двете страни.

Среща с учениците от лятното училище „Ние сме братя"

Трета поредна година Главно мюфтийство в сътрудничество с турските си партньори организира лятно училище за ученици от България. В триседмичната програма, която се провежда в Бурса под надслов „Ние сме братя", участват над 100 ученика от България, повечето от които посещават Коран курсовете. В организацията на лятното училище Главно мюфтийство си партнира със Сдружението за култура и взаимопомощ с Балканите. По време на посещението си в Бурса зам.-главният мюфтия Ведат С. Ахмед посети учениците на място. Той се срещна с директора на програмата г-н Салих Сайън и представители на партньорската неправителствена организация. Зам.-главният мюфтия разгледа общежитието, където отсядат учениците, срещна се с тях и проведе разговор. Участниците в лятното училище изразиха щастието и радостта от добрата организация и възможността да видят прекрасни места и хора. Програмата им включва религиозни, културни и спортни занимания. (Собств.инф.)

ЗА ЦЕНАТА НА НАУКАТА И ЗНАНИЕТО

Исмаил А. ЧАУШЕВ

Отново училищата в страната ще разтворят врати за новата учебна година. Тази тема вълнува не само учениците и техните родители но и общността ни. Трябва обаче да си признаем, че нашата общност все още не отдава необходимото значение на учебното дело и изобщо на науката. Много блестящи умове са изказвали мисли за просветата и знанията. Тук обаче искам да цитирам следната мисъл на прославения физик Алберт Айнщайн, който казва: «Денят, в който спреш да се учиш, е този, в който започваш да умираш».

Години наред ме вълнува мисълта защо все пак нашите хора не искат да четат и да се просветят. Опитвах се да го обясня със скитничеството, което някога е било характерно за нас. Как са живели скитниците чергари? Ако днес са били тук, утре събирали нещата си и се премествали другаде. Дали са вземали със себе си «класните» стаи, черните дъски и даскалите? Не, разбира се. Защото те не са имали такива грижи. Докато жените палели огньовете и приготвяли чорбата за вечеря, то аксакалите грабвали сазовете и изпълнявали с тях песните пропити с любов и тъга... А до тях се трупали деца, които ги слушали в захлас и ако между тях е имало особено даровити, слушали и запомняли техните песни, за да продължат един ден традицията на дедите си.

Това, естествено не означава, че нашите предци са били невежи и прости. Измежду тях израснали множество мъдри и далновидни хора, допринесли много за световната култура и цивилизация. Но тези изключения не са успели да променят цялостно нашето схващане за просветата. Няма да забравя как в близкото минало наш познат често казваше: «Жена ми прочете този роман и ми го разказа. Така че зная за какво става въпрос!» Сам той не си правеше труда да го прочете.

Мога да ви дам и по-пресен пример. Скоро един от нашите ръководители го попитах: «Поместихме статията ви в списанието. Какво ще кажете?» На моя въпрос той отговори: «В последния брой ли?» А статията му бе излязла много по-рано.

Винаги съм си задавал въпроса: Защо у нас мюсюлманите, които би трябвало всекидневно да се занимават с наука и учение е тази незаинтересованост? Познавам такива хора, които като са завършили средното, полувисшето или висшето си образование са захвърлили на една страна книгите с мисълта, че след като са издържали изпитите вече знаят всичко и не искат да знаят за наука и знание. В годините, в които в училищата бяха почнали отчасти да изучават роден език, друг учител беше ме помолил да му дам един речник.

продължава на 15 стр.

ЗНАЧЕНИЕТО НА ЕТИОПСКИЯ ОПИТ В ИСЛЯМСКАТА ИСТОРИЯ ОТ СЪВРЕМЕННА ГЛЕДНА ТОЧКА

Когато става въпрос за жизнен опит от гледна точка на съвместния живот с привържениците на различните религии, най-напред се сещаме за Мединенското споразумение – съставено приживе от нашия Пейгамбер (с.а.с.) и приложено през първите години на живота му в този град. В документа, изготвен по инициатива на Хз. Пейгамбера ни, били изложени основните положения на съвместния живот на мюсюлманите с евреите и другите немюсюлмански племена – страни в договора, отнасящи се преди всичко за отбраната и юридическите отговорности. Всяка група, подписала споразумението, се задължавала да защита живота, имота, вярата, семейството и другите ценности на останалите участници. Това споразумение нямало дълъг живот, тъй като еврейските племена, които съставлявали главно другата страна, предприели противоречащи на споразумението постъпки, поради което след известно време то загубило значението и валидността си.

Няма съмнение, че това споразумение, сключено в началните години на ислямската история било важен документ от гледна точка на историческия опит на мюсюлманите. Само че те разполагали с още един ценен опит, който придобили през меккански период – етиопския.

Според историческите източници, преселението в Етиопия станало през 614-615 година в петата година от провъзгласяването на исляма. В първото преселение в Етиопия взели участие 15 мюсюлмани. След известно време те се върнали обратно, но в Мекка ги посрещнали отново с репресии и преследвания, затова след година се наложило да се мисли за второ преселение. Този път броят на участниците в него надхвърлял сто души. Според преданията някои от мюсюлманите се върнали обратно в Медина преди да се преселят и голяма част от тях застанали зад Хз. Мухаммед (с.а.с.) в мединенския период. Приема че двама души от преселниците в Етиопия станали християни. Чрез преселниците в Етиопия достига и първото послание на исляма. Благодарение на дейността на пристигналите в Етиопия мюсюлмани, много на хора, в това число и вождът Неджаши впоследствие приели исляма.

Интересно е защо в тази обстановка на репресии и насилия Пейгамбера ни избира именно Етиопия като място за преселение вместо да ги насочва, да речем, в Сирия, Йемен или други подобни места. Няма съмнение, че при този избор на Хз. Пейгамбера ни въздействаща роля му оказало положителното му отношение към политическата обстановка в Етиопия.

Хз. Пейгамбера ни заявил на мюсюлманите: „Ако искате, можете да потърсите убежище в Етиопия.

Накратко този опит идва да ни подскаже където и когато да се намират мюсюлманите трябва да уважават по-голямата част от обществото, да спазват основните права и закони там и да дадат своя принос към живота на това общество в смисъл на спазване на онези ценности като свободата и правдата в унисон с болшинството от членовете на даденото общество.

продължава на 15 стр.

БЕДСТВИЕТО ТЕКФИР

Д-р Мухаммед
АММАРА

Понякога се отправят неоснователни обвинения към някои сдружения и хора, които издават фетви. Обвиняват ги в текфир -неверничество опозиционните групи към ехл-и къбле (мюсюлмани), които също изповядват, че няма друго бог освен Аллах и Хз. Мухаммед е Негов Пратеник. Когато се проучат древните и съвременни ислямски паметници на културата ще се види колко е стар този проблем. Също толкова е стар и въпросът доколко далеч са стигали понякога тези оплаквания и прибързаността им.

Хюджетю-л ислям (Великият ислямски учен) Ебу Мухаммед Газали (1058 - 1111) също засегнал този проблем. Газали, който е принадлежал към имамите първенци и обърнал внимание, че някои ислямски групи имат склонност да обвиняват други в неверничество: «Някои групи дотолкова прекаляват в обвиненията си в неверничество и постъпват така фанатично, че едни от тях обвиняват всички други групи, освен своята... Защото всички групи обвиняват в неверничество своите противници и твърдят, че те изобличават Хз. Пейгамбера ни».

Така например, принадлежащите към ханбелиите твърдели, че Аллах се намирал на деветото небе и обявили поетите в неверничество. А те от своя страна пък обвинили ханбелиите, че сравняват Аллах с живо същество и по този начин разобличават Хз. Пейгамбера, че Аллах не може да се оприличи на нещо друго.

След като показал тези «крайности и фанатични» твърдения, Газали заявил, че не може само една група да е праведна и да притежава всичките истини:

„Когато се прецени правилно, се вижда, че онези, които твърдят, че истината е във владение само на едното становище са по-близки до неверничеството и противоречието... Макар пътищата им да

са различни, щом като остават верни на словата «Ля лиляхе илляллах, Мухамеддун расулюллах!» и докато не правят нещо, с което да нарушат това, би трябвало да избягваме да ги обвиняваме в неверничество и да ги оклеветяваме... Само онези, които са обхванати от невежеството избират пътя на бързото обвинение в него...»

Газали разграничавал едно от друго опровергаването на Хз. Пейгамбера ни, което е неверничество! - и коментирането на словата му. Онези, които ги коментирали - макар ние да мислим по-различно от тях - не означавало, че го опровергават.

В това отношение Газали дал пример с Мутезиле и Мюшеббихе и казал: „Въпреки цялото различие между тях, групата на Мутезиле и Мюшеббихе потвърждават Хз. Пейгамбера ни... Само че те грешат в коментарите си. Затова е забранено обвиняването им в неверничество и основанието за това е, че може да бъде обвиняван в неверничество само онзи, който опровергава Хз. Пейгамбера ни чрез някоя догма, но тези хора изобщо не отричат Хз. Пейгамбера ни. На нас не ни е известно грешката при коментирането да налага обвинение в неверничество. За това е необходим поне един факт. Следователно след като заявяват «ля иляхе илляллах!» става ясно, че тези хора са невинни – не могат да бъдат обвинени в неверничество. А такова становище се опровергава едва тогава, когато се облегне на неопровержими факти...»

Газали твърдял, че онези, които избират пътя на прибързаното коментиране, без да са налице факти, също е грешка. Той заявил: «Някои хора действат много прибързано в коментарите си въз основа на подозрението си без да са налице неопровержими факти. Само че не е необходимо да се прибързва в обвиняването им в неверничество. Напротив, трябва да се разгледа положението на тези хора и ако техните коментари са по въпроси, които не засягат основите на вярата, тогава те не бива да се обвиняват в неверничество.“

След това Газали поставил правилно въпроса кога трябва да се съди за обвинение в неверничество и кога по второстепенни въпроси: «Възгледите биват два вида: Едните засягат въпросите за вярата, а другите са второстепенни. Три са основните неща във вярата: Вяра в Аллах, вяра в пейгамберите Му и вяра в Съдния ден. Всичко извън тях са второстепенни проблеми. При тях изобщо не може да става въпрос за обвинение в неверничество. В това отношение има само едно изключение. Това изключение, което представлява отричането на някоя от основите на религията, достигнала до нас от Хз. Пейгамбера ни чрез слухове.

Хюджетю-л ислям Газали приключил тези свои ценни съвети като предупреждава онези, които бързат да обвинят в неверничество тези, които заявяват «Ля иляхе иллялах», Мухаммед ун расулюллах!» и казал: «Докато е възможно да се намери някакъв изход, наложително е да се избягват обвиненията в неверничество. Грешно е да смятате, че са ви позволени кръвта и имота на онези, които се кланят като се обръщат към къбле и ясно произнасят: Ля иляхе иллялах, Мухаммедун расулюллах». По-малка е грешката да освободите хиляда неверници, отколкото да грешите като проливате забранената кръв на един мюсюлманин».

Да, тези наставления на Газали заслужават да се четат, обсъждат и изясняват, за да не се позволява да тържествува обвинението в неверничество.

900 години от смъртта на

ВЕЛИКИЯ МИСЛИТЕЛ ГАЗАЛИ

Газали е велик ислямски учен, посветил живота си на проблемите на задълбочаване на кораничната и разкриване красотите на ислямската нравственост. Той е положил голямо старание да притежава широки познания по научните и религиозните теми. Като мнозина други мислители Газали е получавал различни оценки както в ислямския свят, така и на Запад като непрекъснато е бил актуален.

Той е мислител с висока ислямска чувствителност като същевременно се явява критичен мислител и човек на действието. Според някои негови изследователи той ненапразно е наречен «хюджетю-л ислям» - велик ислямски учен, мюджеддит» - новатор и «имам» - висш духовник, все похвални и възвеличаващи звания.

Той е един от най-ярките представители на различните течения в исляма. Всъщност той също така трябва да бъде оценен в рамките на своето време. Написал е многобройни произведения с богато съдържание .

ХЮДЖДЖЕТЮ-Л ИСЛЯМ ИМАМЪ ГАЗАЛИ

Из книгата му «Ейюхел велед» /О, сине!/

Книгата «О, сине» е преведена на турски за пръв път от Сюлейман бин Джеза през 1552 г. под това заглавие като прочут учебник по илмихал - нравоучение.

Ако някой човек някъде, някога благодари на някой друг човек заради нещо по някакъв начин и повод и го възхвали, да знае, че всички възхвали и благодарности принадлежат на Аллахю Теаля. Защото само Той е създателят, отглеждащият, възпитаващият, каращият да се сътвори добрини. Само Той единствен е притежателят на сила и мощ.

Нека всички молитви и добрини да бъдат за Неговия пратеник и любимец Мухаммед (с.а.с.) и приближените му.

Великият имам, прославеният учител и вожд на човечеството, с неговите актове и доказателства, че мюсюлманите са прави и справедливи, Мухаммед Газали /Аллах пребогато да го дари/ се родил през 450 г. по хиджра в град Тус и починал там през 505 г. /1111 г. от н.е./. Един от неговите ученици веднъж си рекъл:

с неща, които не допадат на Аллах Теаля, то толкова по е уместно да съжалява и да се измъчва. И ако на даден човек, който макар да е прехвърлил четиридесетте, полезните му дела, т.е. добрините, които е свършил, не са повече от греховете му, да се стяга за джехеннема.

Тези, които добре разбират значението на свещения хадис, този съвет им е достатъчен.

Лесно е да се дават наставления и съвети. Трудно е те да бъдат възприети. Защото за онези, които следват желанията си, тичат подир наслажденията си на тоя свят, наставленията горчат, а харамите (непозволените неща) сладнеят. Затова Аллах Теаля в Коран-и керим повелява: Воювайте с невярващите! Тази война ще ви горчи и ще ви подтиска. Онези неща, които са трудни за вас, а това са повелите на Аллах, са добри и полезни за вас. Онези пък неща, които ви харесват, които вие обичате, т.е. непозволените неща - са вредни и лоши за вас. Аллахю Теаля знае кое е добро и полезно, но вие не знаете».

Особено на тебе и тези, които изучаваха така наречените науки и наукообразни безполезни неща и усвояваха науката не за да има полза от нея самия той и човечеството, а само и само да се големее с нея и да спечели слава от нея, а не мислят за отвъдния си живот.

На такива наставленията не им действат. Мислиш, че науката без практиката ще спаси човека и смяташ, че когато придобиеш наука ще сполучиш без да си направил нещо. Това ви състояние е много учудващо. Защото онзи, който притежава наука, би трябвало да знае, че няма да може да посочи причина за извинение незнанието си, че сухата наука, ще му вреди в отвъдното. Нима не сте чули следния свещен хадис на Пейгамбера ни? «В Съдния ден най-тежкото наказание ще бъде за учения, който не е видял полза от знанията си». Един от великите учени веднъж

сънувал Джюнейди Багдади и го попитал как се чувства. Тогава Джюнейди Багдади му отговорил: «Толкова много мои думи, открития, явни и тайни неща пропаднаха и се изгубиха, че остана едничко двата рекята намаз, които бях кланял веднъж и ме спаси».

Никога не зарязвай практиката и делата! Не забравяй знанията и нещата, отнасящи се до сърцето! С една дума действията ти да съответстват на науката, а състоянието ти да е в съответствие със суфизма!

Зная много добре, че науката без практика и делата не могат да спасят човека. Ще ти го разкрия с един пример: Ако един човек, въоръжен с пушка и сабя срещне в планината лъв, колкото и да знае да борави с тях и да е смел, ако не се възползва от тези средства, може ли да се спаси от лъва? Ти знаеш, че не може. Ето така, ако даден човек, колкото и много да знае, ако не постъпва съгласно знанията си, то той не може да се възползва от тях. Друг един пример: Ако някой лекар се разболее, постави правилно диагнозата си и знае с какво лекарство ще може да се излекува и ако това лекарство наистина действа добре при тази болест, разбираш, че само знанието му не би могло да го спаси ако не използва лекарството. Както поетът го е казал:

Хиляди литри лекарства да правиш, безполезни ще да са ако не ги изпиеш.

Така че ако един човек, колкото и наука да е усвоил, колкото и книги да е чел, ако не е приложил на практика познанията си, то той няма да има полза от тази наука.

. Ако ти не изпълняваш повелите на Аллах и не печелиш Неговата благословия, не можеш да постигнеш Неговата благодат. В един свещен айет се повелява: «Човек постига щастието единствено чрез труд и ибадет». Ако някой се опита да твърди: «По-късно този свещен айет бе подменен с друг», нека той да се промени, да рухне. Ако рече, че този айет е сменен, то какво ще кажеш за следните айети? В тях се повеляват следните неща:

„Тези, които искат да постигнат Аллаховия благодат, нека изпълнят повелите Му! Те ще получат своята отплата за това, което са правили на тоя свят».

„Дженнета е само за онези, които вярват и изпълняват ибадетите си».

„Онези, които се подчиняват на Аллахю Теаля и Неговия Пейгамбер, ще се възползват от благата, които ще се дават на най-праведните, на жертвите и достойните».

А Пейгамбера ни в един свой свещен хадис също така повелява: «Ислямът е изграден върху пет неща: Първото е вярата в Аллах Теаля и че Мухаммед (с.а.с.) е Негов Пророк; второто - всеки ден да се кланят по пет пъти намазите; третото – веднъж годишно да дари една четиридесета от стоката си на бедните като зекят; четвъртото – да пази оруч по време на свещения месец рамазан; петото е веднъж през живота си да извърши хадж като посети светите места».

В един друг свещен хадис повелава: Вярата се състои в сърдечна вяра на шест неща, които да ги изкаже с езика си и да одобрява повелите на Аллах Теаля. Именно чрез вярването и словесното му изказване се утвърждава вярата, а чрез изпълнението на ибадетите тя се усъвършенствува. Най-големият учен на ислямската религия Имамъ Азам Ебу Ханифе в свой завет повелява: «Вярата- това е изричането с език и вярването със сърцето». Има още редица документи, които показват необходимостта от конкретни действия».

Но какво да направя когато ти спиш! Ако пък сега ти кажеш: „Значи хората ще влязат в дженнета заради делата си, а не чрез благодеянието на Аллах Теаля, все едно не си разбрал думите ми. Искам да кажа, че човек ще попадне в дженнета чрез благодеянието на Аллахю Теаля. Но ако не се подготвя и не заслужи това благодеяние чрез подчинение и ибадети, то той няма да получи Аллаховото благодеяние.

Впрочем в един свещен айет се повелява: «Моята благодат е за онези, които искрено и предано вярват, сиреч онези, които приемат и изпълняват повелите Ми». Ако не се постига благоволението на Аллах, никой не може да попадне в дженнета. Ако пък се каже, че в дженнета ще се влезе единствено с вяра, да, така е, но след като ще прекара редица опасности. Онези, които няма да заминат /от тоя свят/ с вяра, няма да попаднат в дженнета. За да се попадне в дженнета човек трябва да замине с вяра в ахирета и да преживее и другите опасности

Дори тогава може да достигне само най-долната степен на дженнета.

Знай добре, че когато не се трудиш и не следваш пътя на вярата, не можеш да печелиш себаб! Един от израеловите синове години наред изпълнявал ибадетите си. Аллах Теаля пожелал да покаже неговите ибадети на меляикетата. Изпратил при него един ангел и го накарал да запита: «Колко още ще изпълняваш своите ибадети?» Не си ли вече за дженнета?» Той отговорил: «Мой дълг е да бъда раб. Той е повелителят!» Когато чул този отговор, меляикето казало:

„Я Рабби! Ти знаеш всичко. Чу и отговора на този Твой раб». В един свещен хадис се повелява: «Този Мой раб, въпреки своята подлост не се отвръща от Нас. Но и тъй като и Ние сме изпълнени с милост, няма да го изоставим. О, ангели! Бъдете свидетели, простих му!»

ЙЕРУСАЛИМ - КУДЮС

д-р Мехмед СЪЛАЙ

Месджид-и Акса

Няма съмнение, че Йерусалим-Кудюс е важен град за небесните религии. Той е сърцевината на историите и на пейгамберите, първото къбле на мюсюлманите. Това е последната земна точка на събитието мирадж. В този свещен град се намира Хаджерю-л муалляка - висящия камък, на който стъпил Хабибуллах преди да се отправи към небесата.

Йерусалим е разположен на седем хълма заедно с маслинената гора. Известният някога с името Бейтю-л макдис, сегашната джамия Месджиди-акса може да се каже, че е в центъра на града, заобиколен е от дълбоки долини и високи зелени хълмове. Населените с евреи места увеличили града двойно и тройно.

Урусалем - Ярусалем - Йерусалем - Кудюс

Този свещен град мюсюлманите наричат Кудюс, като имат предвид Бейтю-л макдис, т.е. «Свещен дом».

Бащата на всички пейгамбери Хз. Ибрахим след като се освободил от борбата си с Немрут, през Харран пристигнал в Йерусалим и го нарекъл Урусалем. «Ур» означава град, а «Салем» е било името на краля на града, т.е. Уру Салем – града на Салем. Но с течение на времето се изменило и станало Ярусалем.

Кудюс или Ярусалем влиза в историята с Хз. Давуд. Израеловите синове живеели разпокъсано на 12 отделни племена. Едни от тях изчезнали, а Хз. Давуд определил Йерусалим за център на обединеното кралство.

Но легендарните строителни дейности започнали при сина му Хз. Сюлейман. Владетелката на Саба останала възхитена от тази земя.

...Привечер влизаме в града. При османците вековните чинари били символ на държавата. Според израелското поверие държавата се представя от дървото. Покрай пътищата, хълмовете са покрити с борови дървета. А това, което се вижда на хоризонта, са новите квартали на града.

Тук всички домове са с бели каменни блокове. Военните поделения и гражданските квартали са заградени с бодлива тел и стълби. Въоръжени войници не дават да се припари наблизо. След първата война по решение на Обединените нации градът е разделен на две. От 1948 г. главната улица разделя мюсюлманската от еврейската част. След войната през 1967 г. и този район е преминал в ръцете на евреите.

Месджид-и Акса

До стената на плача, която за последен път е достроена от Мимар Синан, достигаме след войнишкия контрол и съответната апаратура. Искаме да узнаем защо тук плачат. «Плачели, защото не можели да минат в източната страна на стената, в градината на Месджид-и Акса...

Имало религиозна забрана евреите да минават от другата страна на стената. Някога най-главният от еврейските духовници можел да минава само веднъж годишно оттам.

Със споразумението от 1964 г. всички права по владеенето на Месджид-и Акса

са били дадени на Йордания.

Все още в паметта на палестинския народ Абдюлхамид хан е останал като идеален турски владетел. Въпреки външните и вътрешните интриги, той не отстъпил града на евреите и им попречил да се преселват в него.

Под стъклена витрина все още се пазят парчета от сълзотворните бомби, които израелските войници са хвърляли при нападението над Месджид-и Акса. До витрината са изписани имената и снимките на загиналите мюсюлмани. В Месджид-и Акса над михраба Зекерия стои надпис от 1250 година.

Османските следи в Йерусалим

Непосредствено до пътя и обърнати към източните стени на града са двата гроба с мраморни османски кауци. Архитект Байрам Чауш в продължение на цели 4 години поправял срутените стени на крепостта безплатно, само при едно условие: След смъртта си да бъде погребан срещу стените на крепостта... Заръката му била изпълнена. Щабът на някогашната 4-та армия бил превърнат в немска болница.

Архитект Синан придал последния вид на стената на плача. А когато започнала да се рони и пада мозайката от външните стени на Куббету-с Сахра, отново османците ремонтирали сградата от времето на Расулю екрем. От основите до тавана била покрита със син, зелен и жълт фаянс от Кютахия.

Бейтю-л макдис, сред който се намира Месджид-и Акса има 12 врати. Шам капия, яфа капия, златната врата, вратата на Неби Давуд, вратата с лъвовете и баб-ел джедид - новата врата.

В чаршията Каттанин, поднесен като дар на палестинския народ от османската власт, има 200 дюкяна и представлява вакъф. Отново османците привнесли новостите във водоснабдяването. В града ще видите чешмите на Султан Сюлейман Законодателя, Касъм паша, Чорбаджъ Назар и Бабю-л силсиле.

Гарата в Йерусалим и жп линията, която достига до Газзе, също е построена от османците. Някогашната пощенска служба сега е полицейски участък.

Историята е част от съвременния Йерусалим - Кудюс.

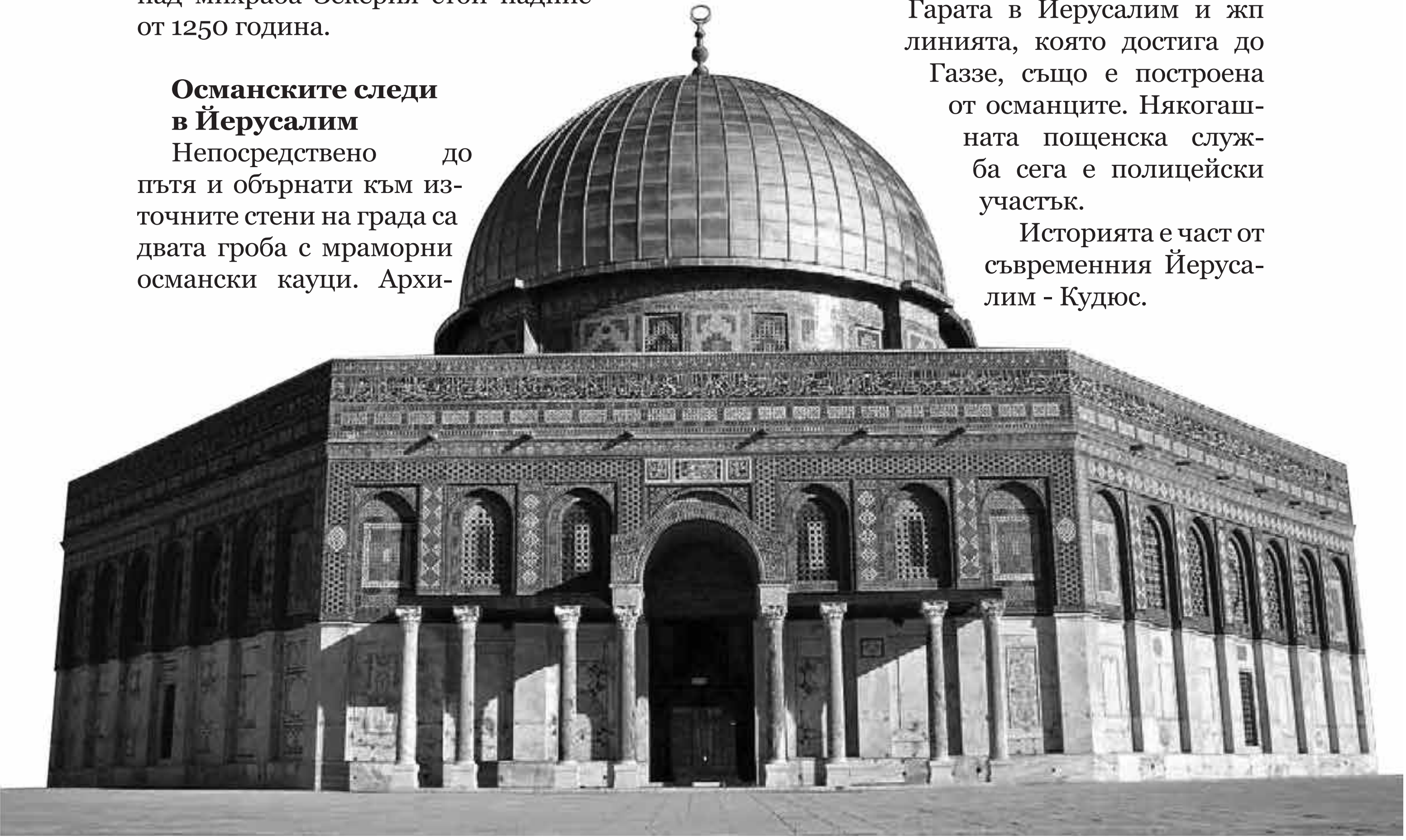

МЯСТОТО НА ЖЕНАТА В ИСЛЯМА

Благодарността, славата и възхвалата е за Всевишния Аллах,

Господарят на световете. Нека мирът и благословът бъдат за Мухаммед (с.а.с.), неговото семейство, всичките му сподвижници и последователи до Съдния ден.

Няма друга религия, която да е отдала такова уважение, чест и високо място на жената, както ислямът, защото жената е половината от обществото, а след като ражда и възпитава и мъжката част, тя представлява цялото общество. От нейната роля в живота е зависимо цялото общество, ако е добра - добро ще бъде и обществото, ако е лоша - лошо и развалено ще бъде и обществото. Поради това, ислямът отдава голямо значение на жената. Отношението на Корана и първите мюсюлмани свидетелства, че тя е толкова важна за живота, колкото и мъжът и че тя не е на по-ниско стъпало от него, нито е от по-низшите творения, както някои заблудени хора твърдят.

Тя е равностойна на мъжа. Това е било напълно естествено преди и никой не го е смятал за проблем. Правата и отговорностите на жената са равностойни на тези на мъжа, но не са задължително идентични с тях. Равенството и еднаквостта са две съвсем различни неща. Тази разлика е очевидна, защото мъжът и жената не са идентични, а са сътворени равни. С оглед на тази разлика проблем не съществува.

Не е в стила на исляма да позори жената като продукт на дявола или семе на злото. Нито Свещеният Коран отрежда на мъжа да бъде водещ господар на жената, а тя да няма друг избор, освен да му се подчини, нито ислямът е бил този, който е повдигнал въпроса дали жената има душа или не. Ислямската история не познава ислямски учен, който да се е съмнявал в човешкото положение на жената, в наличието у нея на душа или на изтънчена духовност. За разлика от другите разпространени религии ислямът не обвинява само Хавва за първородния грях. В Корана ясно е казано, че и Адем и Хавва са били изслушани, че и двамата са съгрешили, че Аллах е опростил и на двамата след тяхното покаяние:

„А сатаната ги подмами да се подхлъзнат и ги извади от Рая, където бяха. И казахме: ***"Напуснете - врагове един на друг! За вас на земята има пребиване и ползване до време.“*** (ел-Бакара: 36) Ислямът още преди 1400 години е дал на жената права, които тя дори и сега не притежава в Западния свят. Тук е момента накратко да разгледаме положението на жената в неислямския свят:

- В Китай например, жената е била смятана за негодна и малоценна. Момиченцата били убивани веднага след раждането им, защото покъсно стрували много пари, а и не били способни за работа на полето.

- Някои юдейски течения смятат жената за прислужница, която не притежава никакви права. Според религията им жените и дъщерите нямат право на наследство, докато има наследници от мъжки пол.

- В християнството на жената винаги е било гледано като на нещо дяволско и нищожно, защото според тях тя първа се е поддала на изкушението да яде от забранения плод. По време на управлението на Константин Велики дори бил свикан конгрес да се реши дали жената е човек и има ли душа или не.

- Римляните пък смятали, че жената не е достойна да носи собствено име, затова вместо име всяка жена имала номер.

- В Англия всеки мъж имал право да продаде жена си, и тя се смятала за нечиста, което довело до това да й се забрани да докосва библията. Чак след закона на Хейнрих VIII, през 1547 г. й е позволено да чете библията.

- Създателят на будизма пък в началото не позволявал да встъпват жени в религията му.

Докато положението на жената в исляма е нещо уникално и съвсем ново, нещо което няма подобие в никое друго учение. В следващите няколко точки ще обобщим отношението на исляма към жената:

Ислямът признава жената за пълноценен и равен партньор на мъжа в запазването на човечеството. Мъжът е бащата, жената е майката - и двамата са необходими за живота. Нейната роля е не по-малко важна от неговата. В това партньорство тя има еднакъв дял във всяко отношение, поема еднакви отговорности и

има толкова качества и човечност, колкото притежава и нейният партньор. За това равноправие в запазването на човечеството Всевишният Аллах повелява:

„О, хора, Ние ви сътворихме от мъж и жена и сторихме от вас народи и племена, за да се опознаете. Най-достойният от вас при Аллах е най-богобоязливият. Аллах е Всезнаещ, Сведущ.“ (49: 13)

Тя е равна на мъжа при носенето на личните и общите отговорности и при възнаграждаване за нейните дела. Ислямът гледа на жената като на самостоятелна личност, която притежава човешки качества и има своите стремежи. В Корана Аллах (с.т.) повелява:

„А техният Създател им отвърна: «Не ще погубя деяние на никой от вас, нито на мъж, нито на жена. Вие сте един от друг.“ (3: 195)

Тя е равна на мъжа при получаване на образование и в търсене на знание. Когато Ислямът повелява на мюсюлманите да търсят знание, той не прави разлика между мъж и жена. Пратеникът Мухаммед (с.а.с.) казва:

„Търсенето на знания е задължение на всеки мюсюлманин и всяка мюсюлманка.”

Жената има право на мнение толкова, колкото и мъжът. Нейните правилни изказвания се взимат под внимание и не могат да бъдат отхвърлени само, защото произлизат от жена. В Корана се отбелязва, а и ислямската история потвърждава, това че жената не само свободно е изразявала своето мнение, но и е участвала в сериозни дискусии, както със самия Пратеник (с.а.с.), така и с други ислямски водачи. В Корана Аллах Теаля повелява:

”Чу Аллах думите на онази, която спореше с теб за своя съпруг и се оплака на Аллах. Аллах чу вашия разговор. Аллах е Всечуващ, Всезрящ.” (58:1)

Историята показва, че жените също участвали в обществения живот на мюсюлманите, особено в кризисни ситуации. Те придружавали ислямските войски, които водели битки, грижели се за ранените, приготвяли запаси, за да помагат на бойците.

Ислямът дава на жената равни и независими права за договаряне, предприемчивост, печалба и имущество. Нейният живот, имущество и чест са свещени като тези на мъжа. Ако тя извърши нарушение наказанието ӣ е не по-малко или по-голямо от това на мъжа. Ако е онеправдана или ощетена, тя получава дължимите компенсации, равни на тези, които ще получи един мъж в нейното положение. В Корана Аллах Теаля повелява:

”О, вярващи, предписано ви е възмездие за убитите - свободен за свободен и роб за роб и жена за жена...” (2:178)

Ислямът не търпи склонните към предразсъдъци спрямо жената или към дискриминация в отношенията между мъжа и жената. Коранът не веднъж укорява онези, които смятат, че жената стои на по-ниско стъпало от мъжа.

”И отреждат за Аллах дъщерите. Пречист е Той. А за тях (са синовете) — онова, което възжелават. И когато известят някого от тях за момиче, помрачава лицето му и спотайва печал.

Скрива се от хората, заради лошото, което са му съобщили - дали да го пощади за унижение или (живо) да го зарови в пръстта. Колко лошо е онова, което отсъждат!” (16: 57-59)

Ислямът определя на жената дял от наследството. Преди исляма тя не само е била лишена от такъв дял, но е била смятана за имущество, което мъжът наследява. Независимо дали е съпруга или майка, сестра или дъщеря, от имота на починалия роднина тя получава определен дял, който зависи от характера на роднинската връзка и от броя на наследниците. Този дял е нейно право и никой не може да ӣ го вземе или да я лиши от наследство.

9. Жената има определени привилегии, от които мъжът е лишен.

Тя е освободена от някои религиозни задължения, като например намаз и говеене по време на месечния цикъл и в период на раждане. Освободена е и от присъствие на петъчния намаз, а също и от всички финансови отговорности. Като майка и съпруга тя се ползва с повече признание и висока чест. В Корана Аллах Теаля повелява:

„И повелихме на човека да се отнася добре с родителите си. Носила го е майка му в слабост и го отбива в две години. Бъди признателен на Мен и на родителите си!“ (31: 14)

Жената има право на пълна прехрана и цялостна издръжка от страна на съпруга ӣ. Тя не е длъжна да работи или да дели със съпруга си семейните разходи. След брака е свободна да запази притежаваното от нея преди това и съпругът ӣ няма никакво право да ӣ го отнема. Като дъщеря или сестра жената има право на сигурност и издръжка съответно от страна на бащата или брата. Това е нейна привилегия. А ако иска да работи или сама да се издържа, тя има пълното право да го направи, при условие, че честта и сигурността ӣ се запазват.

От това става ясно, че положението на жената в исляма е изключително високо и реалистично, съответстващо на нейната природа. Правата и задълженията ӣ са еднакви с тези на мъжа, но не са задължително идентични с тях. Ако е лишена от нещо в някое отношение, това напълно се компенсира с повече неща в много други отношения. Фактът, че принадлежи към женски пол няма значение за човешкото ӣ положение или за нейната независимост и не е причина за оправдаване на предразсъдъците спрямо нея или за несправедливо отношение към нейната личност. Ислямът ӣ дава толкова, колкото ӣ е необходимо. Правата ӣ съвпадат идеално с нейните задължения. И Аллах най-добре знае какво е добро за жената и какво е добро за мъжа. В Корана Той повелява: ***„О, хора, бойте се от Вашия Създател, Който ви сътвори от един човек и сътвори от него съпругата му, и намножи от двамата много мъже и жени! И бойте се от Аллах, с Чието име се умолявате един друг, и от (прекъсване) на кръвните родства! Аллах несъмнено ви наблюдава.“*** (4: 1)

ДА БЪДЕМ ГЛАС НА ОНЕПРАВДАНИТЕ И УГНЕТЕНИТЕ

Д-р Мухлис АКАР

МЮСЮЛМАНИТЕ ВИНАГИ ТРЯБВА ДА СА НА СТРАНАТА НА ПРАВЕДНИЯ И УГНЕТЕНИЯ, ПРОТИВ НЕСПРАВЕДЛИВИЯ И УГНЕТИТЕЛЯ. ТЕ ТРЯБВА ДА ЗНАЯТ, ЧЕ КОГАТО ИЗПИТВАТ ДОРИ НАЙ-МАЛКО СНИЗХОЖДЕНИЕ КЪМ УГНЕТИТЕЛИТЕ – ТОВА ЩЕ ИМ ДОНЕСЕ ТЕГЛИЛА В ОТВЪДНОТО.

Думата «зулюм» (гнет, насилие, тирания) означава ограничаване правата на хората, отнемането им, превишаването на своите във вреда на другите, използване на нечий имот без позволение, прибягване до несправедливости в живота. Този, който прибягва до «зулюма» се нарича угнетител, насилник, тиранин.

Зулюмът (гнетът, насилието и тиранията) е забранен в Корана, тъй като Аллах не обича угнетителите. (Ал-Имран,57), че те никога няма да постигнат своето спасение (Касас, 37), че с жар ще напълнят стомасите на онези, които несправедливо обират сираците (Ниса, 40), че ще бъдат хвърлени в адския огън онези, които ограбват и изяждат имуществото на другите като прехвърлят границите на позволеното (Ниса, 10). В свещен хадис Аллах Теаля повелява: «Раби Мои!» Аз повелих за харам гнета за Мене Си и ви забраних да прибягвате до него помежду си. В никакъв случай не прилагайте насилие помежду си!» (Муслим, Бир, 55)

Хз. Пейгамбера ни от своя страна повелявал: „Не угнетявайте и не позволявайте да ви угнетяват!» (Муснед, V, 72) С тези слова той предпазвал юммета. В молитвите си винаги казвал: „Аллах мой! Приютявам се при Теб от бедност, нищета, гнет, както и да бъда потисник“. По същия начин е препоръчвал на своите последователи да се молят като него.

Както е известно любимият ни Пейгамбер в младостта си се записал в сдружението «Хълфул фудул» (Сдружение на достойните), за да защитава правата на угнетените и да се солидаризира с тях. Дори след получаване на пророчеството си, той е възхвалявал дейността на това дружество: «Дори по време на ислямското управление да ме поканят, пак бих членувал в него». Това от своя страна показва доколко е важно за един мюсюлманин да застане срещу потисника редом с угнетените.

Всъщност може да се каже, че борбата на всички мюсюлмани за единение е борба за спасение на хората от различните тирании и потисничества. Защото първи на пейгамберите се противопоставили тираничните лица в тези общества, а първите хора, които застанали на тяхна страна са били именно угнетените и онеправданите. Така срещу Хз. Ибрахим се изправил Немрут; срещу Хз. Муса – Фараон; и Ханан, а срещу нашия Пейгамбер – Ебу Лехеб и Ебу Джехил, все главатари на тиранията, а пейгамберите зазаедно с угнетените са водили борба с тираните и злодеите.

Затова мюсюлманите също така трябва да застанат на страната на потиснатите срещу угнетителите. Те трябва да знаят, че когато проявяват дори най-малко снизхождение към угнетителите, това ще бъде причината за теглила в отвъдното. Защото Всевишният Аллах повелява: «Вярващите са хора, които се обединяват и си подпомагат помежду си, когато биват ощетени и нападнати.» (Шура, 39) В друг свещен айет пък се повелява: «И защо да не се сражават по пътя на Аллах и заради слабите от мъжете, жените и децата, които казват: „Аллах наш, изведи от това селище обитателите, на които са угнетители!» И стани наш покровител и стани наш избавител!» (Ниса, 75) С тези слова Аллах иска вярващите Му раби, когато се наложи да прибягват до всякаква борба за защита правата на потиснатите, за предотвратяване на несправедливостта и за тържествуването на правдата съобразно.

ЗНАЧЕНИЕТО НА ЕТИОПСКИЯ ОПИТ...

продължение от 5 стр.

В тази страна цари истина и правосъдие. Останете там докато Аллах улесни делата ни». Хз. Пейгамбера ни е бил наясно със значението, което етиопското ръководство отдавало на правдата и свободата. Той бил уверен, че онези мюсюлмани, които ще се преселят там, ще намерят подкрепа и защита. Впрочем, така и станало, тези,, които се преселили в Етиопия били под закрилата на етиопските власти, гарантирана им е била свободата. Като отплата за тази подкрепа мюсюлманите внесли своя положителен принос и бързо се приобщили към социалния и културен живот на тамошното общество.

Накратко, този опит ни подсказва, че където и да се намират мюсюлманите, трябва да уважават по-голямата част от обществото, да спазват основните права и закони и да дадат своя принос в живота му, спазването на ценностите като свободата и правдата.

Опитът, който мюсюлманите придобили по време на Хз. Пейгамбера ни, показва много неща за поведението им в онези общества, в които болшинството са били немюсюлмани. В наше време мюсюлманите обитават не само страни с предимно немюсюлманско население. Днес ислямът е достатъчно разпространена глобална сила в целокупния свят. Мюсюлманите, които живеят в немюсюлмански общества продължават своето съществуване като следствие от исторически развили се събития, а по-голямата част от тях са резултат от икономически и политически преселения или на приемане на новата за тях вяра. Но поради каквато и да е причина да са там, те заемат определено място в социалния и политическия живот на съответните общества и продължават съществуването си – понякога като гост работници, а друг път като коренни жители на тези страни. Известно е, че в някои от тях, в които живеят мюсюлмани, понякога биват подлагани на дискриминация и асимилация. В някои общества политиката за социална и политическа интеграция се води предимно с асимилационна цел. Заедно с това обаче в много немюсюлмански страни мюсюлманите живеят в реално социално съгласие, което гарантира опазването на живота, имота и семейните ценности, но така също изисква от тях уважават и да съблюдават социално-културните ценности на дадената страна, да дават своя положителен принос в живота на тези общества.

Проф. Шинаси ГЮНДЮЗ

ДАРЕНИЕ ЗА РАЙОННО МЮФТИЙСТВО – ШУМЕН

Мустафа Осман Сюлейман – бизнесмен от с. Загориче и Агата на традиционните мазни борби в село Черна направи дарение – служебен автомобил за нуждите на Районно мюфтийство – Шумен. Районният мюфтия Месут Мехмедов прие дарението с хиляди благодарности и направи дуа за дарителя.

ЗА ЦЕНАТА НА НАУКАТА...

продължение от 4 стр.

Когато след пет години ми връщаше речника, той ми каза: «Ей, този речник ми свърши голяма работа!» А беше най-обикновен ученически речник. Представяте ли си какъв учител е бил?

Така и някои от възпитаниците на ислямските ни училища са изключително доволни, че са усвоили няколко молитви, с които провеждат петкратните намази. Колко много имами, дори мюфтии има, които години наред не са отворили една книга! Сред тях има и такива, които дори не си правят труда да разгърнат страниците на това списание, което изготвяме и им предлагаме с такова старание и усилия!

Така стоим и броим на едно място. Докато обаче ние стоим и се захласваме, други минават покрай нас и ни изпреварват. И нека добре да знаем: Нито един от тях няма да спре и да погледне назад дали Мехмед идва след него. Няма да се интересува. Няма да иска дори да погледне назад. Защото неговия взор е насочен напред и той няма време да се обръща назад. И ако ние искаме той да не забележи, трябва да тичаме десет петнайсет крачки пред него, за да види поне врата ни и да се интересува кои сме ние.

Докато не четем и докато броим намясто, ние не се интересуваме и от това какво учат децата ни. Колцина от нас знаят за плачевното състояние на образователната ни система? Защо ученикът, който завършва с отличен селското училище закъсва в гимназията и тези отличници випускници на средните ни училища разбират жалкото си състояние когато отидат в университета? Погледнете книгите, от които четат. Вижте и възможностите на някои учители, които им преподават. Тогава няма да си задавате въпроса защо вече 40 години децата ни не учат майчиния си език в училищата. Като сега го правим. Траем си. Защото не се интересуваме. «Нека там да учат нещо и да изкарат...»

Днес имаме три средни духовни ислямски училища и един висш институт. Колко много някога мечтаехме да ги имаме! Слава на Аллах, сега ги имаме. Но знаем ли цената им? Какво да кажем за районния мюфтия, който не пожелава да вземе участие в откриването на учебната година в едно училище, което

отстои на триста метра от него? След като говорим за четенето, какво да кажем за онези наши имами и мюфтии, които не се интересуват дали това наше списание попада навреме в ръцете на читателите?

Вижте нашите роднини, приятели и познати, които при последното изселване заминаха в Турция! Всеки от тях изучи сина и дъщеря си. Завършиха висши училища. Вярно, тези, които заминават там бяха все качествени хора, които знаеха значението на науката и знанието. Нима ние, които останахме тука сме по-некачествени? Нима не сме деца на един и същи народ? Защо предпочетохме и все още предпочитаме дверите на пивницата вместо училището и джамията? Би трябвало още в детска възраст, когато то посещава курсовете за изучаване на Коран да му стане ясно кой е правилният път. Защото известно ни е, че в някои семейства родителите не са в състояние да го сторят. А от такива семейства могат да израснат прекрасни умове! Не е ли това дълг на нашата интелигенция?

Да поставим тук точка по въпроса за четенето и ученето. А какво да кажем за пишещите? Колцина са те понастоящем? А в близкото минало имахме такива, които пишеха не лоши стихове, разкази, спомени, романи, статии. Сега една дописка не умеят да завъртят. Но имаше къде да пишат. Вярно е, че има и такива, които не могат да отговорят: «Аз не чета онова, което е написал еди кой си!» Ако река цели томове ще напиша!!» Е, господине, разбираме те. Време е. Напишете нещичко та да ви видим колко чините. Та има ли нещо по-лесно от това днес да пишеш и да издаваш? Вадиш парите, излиза книгата ти! Да те видим!

ПОДГОТВИТЕЛНИ СЕМИНАРИ С КАНДИДАТ ХАДЖИИ

Български граждани, живеещи в Истанбул и близките градове, които ще изпълнят поклонението хадж с организацията на Главно мюфтийство, се събраха на семинар в Истанбул. Той се организира на 26 август в Хаджи Х. Тюкенмез джамия – една от централните в кв. Авджълар, Истанбул, където живеят много български изселници. На него присъстваха зам.-главният мюфтия Ведат С. Ахмед, представителят за организацията по хадж на Главно мюфтийство в Истанбул Мехмед Ходжаоглу, кандидат хаджии и техни близки. По време на двучасовия семинар се дадоха разяснения за подготовката за поклонението хадж, пътуването и ритуалите, които ще се извършат. Също така бяха раздадени помощни материали на кандидат хаджиите.

Кандидат хаджиите изразиха благодарността си към Главно мюфтийство за направената организация и възможността да изпълнят поклонението си под егидата му, тъй като в Турция има голям наплив за хадж, а местата са ограничени и не се знае дали в идните седем години ще имат късмета да пътуват на хадж от Турция.

Главно мюфтийство обеща на кандидат хаджиите да направи прекрасна организация, което да способства за изпълнението на една от петте основи на исляма по спокоен и благополучен начин.

Семинар в Бурса и Ескишехир

Десетки кандидат хаджии с българско гражданство участваха на организираните подготвителни семинари. След гр. Чорлу и Истанбул такива се проведоха в градовете Бурса и Ескишехир. Те се проведоха на 27-28 август в джамии в съответните населени места. Особено в близо милионния гр. Ескшехир семинар с кандидат хаджии с българско гражданство е проведен за първи път, тъй като има голям интерес от страна на изселници от Добруджа.

На мероприятията Главно мюфтийство бе представляван от зам.-главния мюфтия Ведат С. Ахмед. Той изрази благодарност към присъстващите и ги запозна подробно с подготовката и програмата на организацията по хаджа на Главно мюфтийство. Увери ги, че правят всичко възможно за сигурното и благополучно извършване на поклонението, за което вече имат сериозен опит от изминалите години.

Посещение в гр. Чорлу

В изпълнение на своите задачи на 25 август зам.-главният мюфтия Ведат С. Ахмед посети гр. Чорлу, Турция. Целта на посещението бе организиране на подготвителен семинар с кандидат хаджии, български граждани живеещи в Тракийския регион на Турция. Семинарът се организира в Гараж джамия, която е една от големите джамии на града и се намира в съседство с Районно мюфтийство Чорлу.

По време на срещата се обсъди подготовката по организирането на хаджа през настоящата година, даде се информация за програмата и ритуалите, които се изпълняват по време на поклонението. Също така бяха раздадени необходимите помощни средства за кандидат хаджиите.

След семинара зам.-главният мюфтия посети районния мюфтия на Чорлу г-н Адем Гюлмек и му благодари за гостоприемството. Г-н Ведат С. Ахмед информира домакина си за състоянието на мюсюлманите в България и обърна внимание на добрите отношения със сродните институции в Турция.

Районният мюфтия г-н Гюлмек изрази желанието си да посети България и да сътрудничи по различни проекти, които биха били в полза на мюсюлманите от двете страни и за укрепване на братските и добросъседските отношения между двете страни. В тази насока важна роля играят и ще играят десетките хиляди български турци, които по стечение на обстоятелствата се изселиха в района.

ПРИКЛЮЧИХА ТАЗГОДИШНИТЕ ЛЕТНИ КОРАН КУРСОВЕ В СЕЛО БАЙКОВО

Всички ученици получиха подаръци: за двете първи места – по един велосипед, от второто до шестото място – по един телефон, а за всички останали – поощрителни награди. Мероприятието продължи с футболна среща между Байково и Студеница и приключи с пикник в парка на селото. Наш дълг е да благодарим на общинския кмет на с. Хитрино – Нуридин Исмаил, на Мустафа Доган и семейството му за финансовата подкрепа, на заместник-кметовете Илхан Ахмед и Ахмед Ахмед, на секретаря Емине Юзеир, на районното мюфтийство – Шумен и на преподавателя Джелил Шакир Джелил, който обучава децата близо два месеца.

Благодарности трябва да поднесем и на бизнесмените, които ни предоставиха наградите – колело и телефон, на всички родители, които благоволиха да образоват децата си с летния Коран курс, за да разширят знанията си за ислямските нравствени ценности. Идеята ни е догодина при продължение на Коран курсовете да се проведе хатим на децата.